

— R ý m a ř o v s k ý —

horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska



číslo 22/2012

vyšlo 30. 11. 2012

cena 15 Kč



**Město poděkovalo seniorům
za celoživotní práci**



**Brány hradu Sovince se mimořádně
otevrou i o Vánocích**



ročník XIV.



**Šibeniční studánka na Strálecké
ulici byla opravena**



**Multifunkční hřiště v Janovicích již slouží
svému účelu**



**Běžci ZŠ Rýmařov zvítězili na 9. ročníku
Medlovského crossu**

Město poděkovalo seniorům za celoživotní práci

Podzim jako roční období a podzim života mají mnoho společného. Na podzim také přicházejí přátelé zástupci města Rýmařova seniorům, kteří v daném kalendářním roce oslavují sedmdesáté nebo pětasedmdesáté výročí narození. Letošní setkání jubilatů narozených v roce 1937 nebo 1942 se uskutečnilo v pátek 23. listopadu v jídelně základní školy na ulici 1. máje.

Každý z oslavenců dostal při vstupu do sálu kytičku z rukou členek komise pro občanské záleži-

tosti. Předsedkyně komise Květoslava Sicová všechny hosty přivítala a vyjádřila jim poděkování za prospěšnou práci, kterou pro naše město vykonali. Božena Filipová zdůraznila, že město na dříve narozené občany nezapomíná ani v době, kdy jsou již na odpočinku. Jedno sto třicet šest jubilatů přivítal jménem vedení města také místostarosta Jaroslav Kala. Popřál jim pevné zdraví, hodně optimizmu a elánu do dalších let života a paní Daniele Ertlové, která



oslavila své jubileum termínově nejbližší slavnostnímu setkání, předal kytičku osobně.

Oslavencům přišli blahopřát také žáci hudebního oboru Základní umělecké školy pod vedením Lenky Janouškové. Pro tuto slavnostní chvíli si připravili osm skladeb na flétny a kytaru za doprovodu kláves.

O pohoštění pro oslavence se postarali učňové oboru kuchař-číšník Střední školy Rýmařov pod vedením mistrových Nataši Skoupičové, Bohuslavy Pleské a dal-

ších. Po společném přípitku následovala zábava s taneční hudbou Akord Vladimíra Bulka a Ludmily Sigmundové, díky níž si jubilanti mohli zatancovat při nestárnoucích melodiích, které se hrávaly v době jejich mládí. Do tance nemusel seniory nikdo dlouho pobízet.

Na závěr se připojujeme k řadě gratulantů a přejeme jubilantům, aby jim energie, životní pohoda a pevné zdraví vydržely ještě po dlouhá léta.

JiKo



Pár slov... o třicetiletých milionářích

Začátkem listopadu vyšel v internetových Novinkách článek Barbory Buřinské s mnohoslíbeným titulkem: *Jestli je vám dnes něco přes třicet, můžete se snadno stát milionářem*. Zní to jako slogan prodejce hrnců, který mi občas zašle dopis s podobně lákavým heslem a podmínkou, že musím ihned odpovědět, jinak o miliony, které na mě čekají, přijdu. Obvykle dopis ani neotevřu a rovnou vyhodím do koše na papír, ale v tomto případě jsem neodolala. Je mi něco přes třicet a milion by se mi docela hodil.

Pisatelka pokračuje ve stejném tónu, když hned v prvním řádku slibuje, že milion budu mít na kontě natotata. Jsem totiž příslušníkem prosperující generace „budoucích milionářů“, jak si je v průzkumu vyprofilovala jedna z velkých bank působících na našem trhu.

A je to tady. Milion nedostanu. Může mě těšit pouze fakt, že věkově spadám do kategorie „úspěšných třicátníků“, které k budoucím finančním výnosům předurčuje jejich životní styl.

Jak vypadá průměrný úspěšný třicátník? Podle citovaného průzkumu žije ve velkém městě, pravděpodobně v Praze, a má měsíční příjem víc než 30 tisíc korun. Je sebevědomý, cílevědomý a pracovitý. Buduje kariéru (žena jako manažerka, muž jako podnikatel), ale umí si zároveň užívat života. Žije s partnerem ve vlastním domě nebo velkém bytě a vychovává jedno dítě. Umí dobře nakládat s penězi, spoří, investuje, myslí na budoucnost, ale žije i přítomností. Utrácí za kvalitní výrobky, rád se dobře nají, pečuje o své zdraví, nekouří a neholduje příliš alkoholu.

Zní to dobře. Člověk by si skoro přál být takovým průměrným třicátníkem. Dovedu si představit závistivé pohledy průměrného důchodce nebo průměrného pubescenta, který takové ideální parametry zdaleka nemá a se svými skromnými příjmy má problém vyjít, na průměrného třicátníka, jemuž miliony koukají z kapes. Člověk aby se pomalu bál přiznat věk na veřejnosti...!

Jen pár dnů po přečtení onoho optimistického článku se mi naskytla příležitost provést vlastní průzkum. S menším, zato velmi pestrým vzorkem třicátníků, jak se sešel na školním srazu naší třídy ze základky. Byl to můj první sraz v životě a už předem mě naplňoval obavami - budeme mít spolu o čem mluvit? Vždyť jsme se po relativně krátké epizodě školní docházky neviděli skoro dvacet let.

Srazy jsou vůbec bizarní společenská událost. Lidé, kteří se vzájemně jen mihli v životě a pak rozprchli do světa po nejruznějších drahách, se sejdou v jedné místnosti a po létech odloučení podávají zprávu o svých životech, o svém soukromí, zkušenostech, názorech. Srovnávají, kam to kdo dotáhl, kde pracuje, kolik manželství uzavřel, kolik dětí povil... Proč vlastně sdělovat takové intimnosti docela cizím lidem?

Po prvotním ostychu a tápání (nemám nejlepší paměť na jména, ale

spolužačky se našťestí už stejně jmenují jinak) přece jen ledy roztají a společné vzpomínky pomohou vytvořit důvěrnou atmosféru setkání „starých známých“. Sem tam vyšlehne veselá historka ze školních lavic a najednou máte pocit, že jste mezi svými. Nikdo se našťestí nepřišel chlubit nebo vytahovat, takže i ono porovnávání životních osudů má něco do sebe. Člověk se přinejmenším dozví, na kolik způsobů se dá žít život průměrného třicátníka. Že u stolu nesedí jen úspěšné manažerky a podnikatelé, vychovávající jedno dítě a budující kariéru, ale živé bytosti z masa a krve, které mají kromě úspěchů za sebou i nezdary, omyly a tragédie, které z nich činí zkušenější, hodnotnější a bohatší bytosti.

Ne, nechci být průměrným úspěšným třicátníkem, tou sterilní figurou s perspektivou milionáře, průměrně jedním domem a jedním dítětem (co vlastně dělá celý den jedno dítě úspěšné manažerky a úspěšného podnikatele, když rodiče budují kariéru?). Přinejmenším proto, že bych se musela průměrně odstěhovat do Prahy. A v Praze, zatímco v našem podhorském prdelkově svítí slunce, je smogová inverze. ZN

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Krátce z jednání zastupitelstva města	str. 4
Příprava rozpočtu na rok 2013	str. 4
S krajským zastupitelem Rýmařovska o dopravní obslužnosti a investicích kraje	str. 5

Odbory MěÚ Rýmařov informují

Šibeniční studánka byla opravena	str. 6
Multifunkční hřiště v Janovicích bylo dokončeno	str. 7

Školství

Medlovský cross 2012	str. 8
Střelci skupiny Gyrym v sezóně 2012/2013	str. 8
Rozhodovali o Evropě	str. 9
Rýmařovská ZUŠ na setkání evropských učitelů v Turecku	str. 9
Na Střední škole proběhl kurz carvingu	str. 10
Taneční obor zazářil v Olomouci	str. 10

Dálkový výslech

Bleskové rozhovory na dálku - s Martinem Samsonem	str. 11
---	---------

Městské muzeum a Galerie Octopus

Pozvánka na výstavu Zikmunda a Hanzelky	str. 14
---	---------

Městská knihovna

Pro seniory je studium zábava	str. 16
-------------------------------------	---------

Naše listárna

Jak se kazí radost	str. 18
--------------------------	---------

Užitečná informace

Levnější plyn, elektřina a telefonování?	str. 18
--	---------

Organizace a spolky

Vánoční zdobení v Nedělní škole řemesel ve Stránském	str. 19
Nela Prášilová postupuje do semifinále České Miss 2013	str. 19

Nad stránkami městské kroniky

Roky 1978 a 1979	str. 22
------------------------	---------

Soutěž Marie Kodovské

Marta Gärtnerová	str. 23
------------------------	---------

Akce hradu Sovince

Hradní brány se o Vánocích znovu otevrou	str. 23
--	---------

Sport

Desetibojaři střídali jak u Verdunu	str. 25
Sportovní otesánek	str. 25



Foto na titulní straně:
Bohumil Švéda - Podzim v Rýmařově

Aktuálně z města

Krátké z jednání zastupitelstva města

Ve čtvrtek 15. listopadu se konalo v sále Střediska volného času na Divadelní ulici patnácté řádné zasedání zastupitelstva města. Na programu jednání byla zpráva o hospodaření města k 31. 10. 2012 a rozpočtová opatření, návrh rozpočtu na rok 2013, informace o vícenákladech na stavbě „Rekonstrukce Střediska volného času“ a na stavbě „Cyklostezka

směr Břidličná“, majetkové a bytové záležitosti.

V úvodu jednání zastupitelstva popřál starosta Ing. Petr Klouda k významnému jubileu zastupitelům Ing. Vojtěchu Hrdinovi, Mgr. Vlastimilu Baranovi a Mgr. Marku Bociánovi. Zastupitelé přijali celkem osmatřicet usnesení, z nichž převážnou většinu tvořily majetkové záležitosti.



Zastupitelé diskutovali o vícenákladech

Hlavním bodem jednání zastupitelstva byl druhý návrh rozpočtu města na rok 2013. K tomuto bodu vedli zastupitelé poměrně dlouhou diskuzi, jejíž součástí byly také body týkající se rekonstrukce Střediska volného času a stavby cyklostezky ve směru na Břidličnou. Diskutovalo se především o vícenákladech, které se u obou těchto investic projeví a mohou ovlivnit konečnou podobu rozpočtu města.

Podrobně o vícenákladech rekonstrukce SVČ informoval zastupitele vedoucí odboru životního prostředí a regionálního rozvoje RNDr.

František Čermák, který zdůraznil, že vícenáklady jsou odůvodněné a dají se rozdělit do tří částí. První zahrnuje skryté vady, s nimiž projektant nemohl počítat, neboť se projeví až po odkrytí některých částí rekonstruované budovy. Druhou část vícenákladů zavinily nepřesnosti nebo chyby v projektu a třetí část zapříčinily změny nebo zpřísnění některých norem, zejména z hlediska požární bezpečnosti, v průběhu prací. Jednání zastupitelstva města byl přítomen také autor projektové dokumentace Ing. arch. Jiří Valert, který zastupitelům objasnil konkrétní fakta týkající se

vícenákladů rekonstrukce SVČ.

O vzniklých vícenákladech cyklostezky na ulici 8. května podal informaci zastupitelům starosta Ing. Petr Klouda. Vzhledem k tomu, že stále probíhají jednání zúčastněných stran týkající se zmíněných vícenákladů, jak na rekonstrukci SVČ, tak na cyklostezku, nelze zatím stanovit jejich konečnou výši. Bližší informace přineseme v některém z příštích vydání. Zastupitelé vzali informaci o vícenákladech rekonstrukce SVČ a cyklostezky ve směru na Břidličnou na vědomí, stejně jako druhý návrh rozpočtu města na rok 2013. JiKo

Příprava rozpočtu na rok 2013

Zastupitelé města od srpna letošního roku postupně připravují rozpočet na rok 2013. K tomu je nutno říct, že především stát nám podmiňuje pro stanovení základních vztahů mezi rozpočtem státu a rozpočtem města nijak neulehčil. Po počáteční euforii ze schválení nového zákona o rozpočtovém určení daní, který by našemu městu měl každoročně přinést asi 15 mil. Kč navíc, přišlo rozčarování z nekonečných tahanic o konečnou výši daní a od toho odvislých příjmů státu a obcí a nekončící recese hospodářství, která městský rozpočet za čtyři roky trvání ochudila o přibližně 60 mil. Kč. Tato nejistota pro nás a dalších 6 245 obcí trvá doposud. Ve svých plánech přesto počítáme se zvýšeným příjmem daňových výnosů z daní sdílených se státním rozpočtem.

Zastupitelé se ve svých plánech shodli na tom, že příští rok bude pravděpodobně rekordním rokem ve výši vynaložených investic v tomto volebním období. Město by mělo proinvestovat přibližně 96 mil. Kč. Největší investicí by měla být rekonstrukce náměstí Míru - předpokládáme 34 mil. Kč, dále dofinancování re-

konstrukce SVČ - 12,7 mil. Kč, zateplení sedmi školských budov v majetku města - 16,9 mil. Kč, výsadba zeleně a další. Z oněch předpokládaných investovaných 96 mil. Kč by měly být celkem 33,8 mil. Kč dotace na jednotlivé stavby poskytované z různých dotačních titulů, 37,8 mil. Kč vlastní zdroje a chybějících 24,4 mil. Kč by měl doplnit již schválený úvěr od ČS, a. s.

Předpokládáme, že v tomto volebním období město zrealizuje stejně jako v těch předchozích celkové investice za přibližně 250 mil. Kč. Ale zatímco jsme ve dvou předchozích obdobích získali na investice v průměru asi 65 % dotací, v tomto to již bude jen asi 30-35 %. Dotační tituly postupně vysychají a na stavby dostáváme nižší procento dotace, nebo dokonce žádnou, jako v případě rekonstrukce náměstí Míru. Přesto chceme neopakovatelné období „evropských“ peněz pro město maximálně využít.

To samozřejmě vyvolává zvýšenou potřebu vlastních zdrojů, a pokud je tato možnost vyčerpána, musíme je doplnit úvěry. Zastupitelé

schválili přijetí úvěru v celkové výši 37 mil. Kč, který bude zčásti (12,6 mil. Kč) použit na investice už v letošním roce, zbylých 24,4 v roce 2013. K datu 1. 1. letošního roku město formálně čerpalo několik úvěrů v celkové výši 33,1 mil. Kč. Z toho ve skutečnosti 22,9 mil. Kč čerpala a splácí městská organizace Byterm, zbylých 10,2 mil. Kč čerpalo a splácí město jako svoje bývalé finanční spoluúčasti k financování investic. K 31. 12. letošního roku by to mělo být celkem asi 39,5 mil. Kč, z toho 20,5 mil. Kč za Byterm a 19 mil. Kč za město. Na konci roku 2013 by měl být úvěr města 58 mil. Kč, z toho Bytermu by přináleželo 18,1 mil. Kč.

O čerpání jakéhokoli úvěru a celkové finanční strategii města vedou zastupitelé pravidelně obsáhlou diskuzi. Podle výsledku hlasování mezi nimi stále výrazně převládá názor využít v maximální míře, a to i za cenu přijatelného zadlužení města, štedrého dotačního období a realizovat maximum účelných staveb, které by bez takového postupu nikdy nevznikly, nebo by jejich realizace musela být rozložena až do několika desítek let. K tomu je třeba dopl-

nit, že město si nyní 37 mil. Kč půjčilo ve vysoutěžené zakázce za celkový úrok 1,27 % (!), což je úrok nižší než současná inflace.

Velmi příznivé je toto období také z důvodu nedostatku zakázek pro stavební firmy, protože vysoký zájem dodavatelů umožňuje v soutěži na dodavatele stlačit ceny stavebních zakázek běžně o 40 % z původní projektové ceny. Celkovou výši úvěru je nutné posuzovat i z pohledu běžné výše ročního rozpočtu města (asi 230 mil. Kč) a z pohledu celkového ma-

jetku města (odhaduji na více než 2 mld. Kč, tvoří ho např. 1250 bytů, 500 ha lesa, stovky ha pozemků, stovky nebytových prostor atd.), když investice tento majetek v naprosté většině rozšiřují nebo zvelebují.

Rozpočet na rok 2013 pokrývá potřeby všech městských školských a kulturních organizací a chod úřadu a další běžné výdaje města. Na opravy komunikací je vyčleněno asi 5,3 mil. Kč, ale tato částka pravděpodobně není konečná. Rozpočet předpokládá i použití všech vy-

nosů Bytermu - nájemného z bytů a nebytových prostor pro potřeby oprav, údržby a pokračujícího zateplování domů.

Předpokládám, že konečnou verzi rozpočtu města na rok 2013 zastupitelé projednají a budou o jejím schválení hlasovat na svém posledním letošním zasedání 20. prosince. Rozpočet pak bude volně přístupný k nahlédnutí na webových stránkách města spolu s dalšími informacemi a historií hospodaření města v minulosti.

Ing. Petr Klouda, starosta

S krajským zastupitelem Rýmařovska o dopravní obslužnosti a investicích kraje

Krajské volby v říjnu letošního roku rozhodly o některých mandátech krajských zastupitelů z bývalého okresu Bruntál. Za rýmařovský region v Zastupitelstvu Moravskoslezského kraje pracuje jediný zvolený kandidát - místostarosta Rýmařova Ing. Jaroslav Kala (ČSSD), který zároveň vykonává funkci předsedy výboru pro dopravu. Kromě místostarosty pracují jako členové výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Moravskoslezského kraje také rýmařovští zastupitelé Mgr. Marek Bocián a Mgr. Bronislav Koňář.

Jaroslava Kaly jsme se zeptali na úkoly související s dopravní obslužností Moravskoslezského kraje a plány rozvoje dopravy.

rozhovor

Krajské volby vám přinesly opět post krajského zastupitele. Dostal se v rámci bruntálského okresu do krajského zastupitelstva ještě někdo další, nebo jste byl jediným?

Obhájil jsem svou pozici z minulého volebního období a za Rýmařovsko jsem jediný, za bývalý okres Bruntál sedí se mnou v krajském zastupitelstvu ještě starostka Vrbna pod Pradědem Ing. Helena Kudelová (ČSSD), z Krnova Libor Nowak (ODS), z Bruntálu Pavel Bačgón (KSČM) a místostarostka Města Albrechtic Ing. Jitka Hanusová (KSČM).



Kromě pozice krajského zastupitele budete zastávat i funkci předsedy výboru pro dopravu. Jakým způsobem se krajský zastupitel dostane na tento post? Můžete přiblížit, jaká práce vás v předsednictví tohoto výboru čeká?

V minulém volebním období jsem pracoval jako předseda investiční komise rady kraje a jako člen dopravního výboru. Jen pro upřesnění, rada kraje zřizuje komise a zastupitelstvo kraje zřizuje

výbory. V tomto volebním období mě klub zastupitelů navrhl na ČSSD do funkce předsedy výboru pro dopravu Moravskoslezského kraje.

V minulém volebním období byla zpracována tzv. Bílá kniha, ve které je průběžně aktualizováno přes 400 silničních staveb. Je to větší a detailnější obdoba rýmařovského Integrovaného dokumentu, ve které jsou stanoveny priority dopravních investičních akcí v rámci kraje včetně našeho okresu. Podařilo se mi prosadit myšlenku aktivní účasti členů dopravního výboru i investiční komise při přípravě a realizaci dopravních investic ve všech šesti okresech. Jinými slovy, přímou účastí na místě tak mohou členové dopravního výboru společně se členy investiční komise vidět na vlastní oči potřebu oprav a rekonstrukcí jednotlivých komunikací, mostů a dalších stavebních celků v rámci těchto okresů tak, aby se případně další havarijní stavby objevily v Bílé knize Moravskoslezského kraje. Je potom daleko jednodušší v zastupitelstvu kraje o těchto potřebných investicích rozhodovat.

V podobném duchu bych chtěl pokračovat coby nově zvolený předseda dopravního výboru. Samozřejmě po letošních volbách jsou do dopravního výboru zvoleni noví zastupitelé. Těm chci na prvním zasedání představit svou vizi práce a očekávám, že s nějakými nápady přijdou i ostatní členové. Doufám, že výbor bude pracovat aspoň tak jako v minulém období. Je to běh na dlouhou trať. Dalším ze závažných úkolů, které před námi stojí, bude vyřešení dopravní obslužnosti, ať se to tý-

ká autobusových nebo vlakových spojů. V našem regionu jde zejména o stále diskutovaný vlakový spoj Rýmařov - Valšov v návaznosti na trať Ostrava-Svinov - Opava - Krnov - Bruntál - Valšov - Olomouc. To, že je samotný spoj z Rýmařova do Valšova značně ztrátový, je známý fakt. Naším úkolem bude najít řešení, aby kraj nemusel na jednoho cestujícího doplácet v průměru 100 Kč a dále aby připoje na sebe navazovaly z Valšova nejen ve směru na Opavu, ale i na Olomouc a cestující nemuseli na přípoj čekat někdy více jak hodinu. To se týká i dalších okresů v kraji. Se zkráceným rozpočtem kraje na rok 2013 to ovšem nebude tak jednoduché. **O rýmařovském regionu lze říci, že jeho dopravní infrastruktura je ve velmi špatném stavu. Týká se to zejména diskutované páteřní komunikace ve směru z Rýmařova na Olomouc. Můžete ze své pozice předsedy výboru pro dopravu tuto skutečnost nějakým způsobem ovlivnit nebo změnit?**

Silnice v našem regionu nejsou v nejlepším stavu, ale určitě mi dáte za pravdu, že se některé začaly opravovat. V tom se bude pokračovat. V letošním roce byly opraveny silnice Ondřejov - Vajglov a Ondřejov - Stránské z ROP Silnice 2011 Sovinecko. Rozpracovaná je silnice Rýmařov - Dolní Moravice, bude dokončena v příštím roce. Opravena byla také silnice Horní Město - Dobřečov.

Jsem rád, že se komunikace z Ondřejova na Olomouc - II. etapa výstavby dostala mezi priority, které budou hrazeny z regionálního operačního programu. Objem celkových nákladů bude po vy-

soutěžení cenových nabídek firmou Silnice Morava, s. r. o., představovat částku 113,5 milionů korun včetně DPH proti původně projektovaným 201 milionům korun. Půjde o generální rekonstrukci 11,4 km dlouhého úseku, která by měla být zahájena počátkem příštího roku. Nepůjde jen o „kosmetickou“ opravu, bude spočívat v rekonstrukci silnice až na podloží, bude potřeba opravit několik mostků, propustí, vybudovat opěrné zdi a provést důkladné odvodnění. Před příchodem zimy by mohly ještě v letošním roce proběhnout hrubé terénní úpravy - ořez některých porostů v bezprostřední blízkosti komunikace. V letním období bude s největší pravděpodobností tato komunikace uzavřena pro veškerou dopravu s tím, že objížděná trasa povede přes Sovinec, ale to bude již v kompetenci samotné Správy dopravních cest Moravskoslezského kraje. Příští rok se bude v našem regionu rekonstruovat a opravovat několik dalších silnic, ale to je jiné téma.

Jak mohu ovlivnit nebo změnit z pozice předsedy výboru zlepšení stavu silnic? Na jednání výboru mám jeden hlas jako každý člen. Jde o to být argumentačně připraven a přesvědčit kolegy ve výboru o nutnosti zařadit tu či onu silnici, most, křižovátku do Bílé knihy a dát dané akci prioritě dle pravidel. Jak jsem již uvedl, dopravní výbor i investiční komise autobusem projela náš okres i rýmařovský region a zastupitelé přímo na místě viděli, v jakém stavu naše silnice jsou. To byl zřejmě jeden z tahů, který mi v prosazování pomohl. Dále mi pomohl i klub zastupitelů

ČSSD, kde jsou probírány veškeré materiály na zastupitelstvo, a koaliční partner. Tak se dostaly naše silnice v minulém volebním období do Bílé knihy i do tzv. zásobníku náhradních akcí.

Je již vyřešen problém s pozemky kolem zmiňované komunikace na Olomouc, na kterých vázla restituční práva řádu německých rytířů?

Blíže informace o tom, jak byly vyřešeny restituční nároky řádu německých rytířů bohužel nemám, vím jen to, že tento problém byl vyřešen, a to díky úpravě projektu této investice. Její realizace se tedy nedotkne vlastnických práv, případně samotná rekonstrukce bude probíhat na hranici těchto soukromých pozemků. Bez toho, aniž by byl tento problém vyřešen, by nebylo možné celou stavební akci provést.

Můžete se zmínit o některých investičních akcích z hlediska dopravní infrastruktury, které již byly krajem realizovány v nedávné době?

Jistě si řidiči všimli, že byla opravena silnice od křižovatky před Ondřejovem ve směru do Stránského a dále do Albrechtic u Rýmařova. Byly opraveny mostky a propusti a částečně provedena úprava terénu kolem této komunikace.

Jaké hlavní úkoly vás v resortu Olomouc na kraji čekají?

Mou prioritou z hlediska dopravní obslužnosti v rámci Rýmařovska je do zdárného konce dotáhnout zmiňovanou rekonstrukci silnice Rýmařov - Ondřejov, jako prioritu chápu silnici Rýmařov - Jamartice - Velká Štáhle, dále to bude Rýmařov - Horní Město - Tvrdkov - hranice Olomouckého

kraje. V rámci okresu Bruntál, za který jsem byl do krajského zastupitelstva nominován, jsou připraveny na rekonstrukci čtyři mosty, a to v Krnově, Vrbně pod Pradědem-Mnichově, Branticích a Bohušově, dále rekonstrukce průtahu Karlovicemi a komunikace z Petrovic po hranici Olomouckého kraje. Do rezervních akcí se podařilo zařadit silnici Vajglův - Ryžoviště - Dětrichov - hranice Olomouckého kraje.

Prioritou číslo jedna v rámci kraje je dokončení výstavby čtyřproudové komunikace č. 1/11, to znamená z Komárova u Opavy směrem na Ostravu a napojení na čtyřproudovou ostravskou komunikaci na Rudné ulici. Byly již vykoupny pozemky. Projekt byl v nedávné minulosti pozastaven tehdejším ministrem Bártou z důvodu finančního omezení. Naštěstí obnovení této z pohledu kraje důležité komunikace prosazuje poslanec Ladislav Velebný, dřívější starosta Dolní Moravice, v součinnosti se sružením měst a obcí, kterých se stavba dotýká. Je dobré, že při vši smůle se podaří vyjednat nějaké peníze, aby se stavba nezakonzerovala. To by dle mého názoru byl začátek konce. Další důležitou investiční dopravní akcí je tzv. Slezský kříž.

V programovém prohlášení kraje, na kterém se intenzivně pracuje a které by mělo být v lednu příštího roku veřejnosti přístupné na webových stránkách krajského úřadu, bude mimo jiné zmínka o tom, že jsme se zavázali proinvestovat v průběhu nového volebního období minimálně 2 miliardy z vlastních zdrojů do rekonstrukce silnic II. a III. tříd, dále

vyčerpáme všechny dostupné prostředky z Regionálního operačního programu včetně dalších pomocných dotačních programů. Mezi dalšími důležitými úkoly, které před námi stojí v období let 2014 až 2020, je přeshraniční spolupráce na rozvoji dopravní infrastruktury se Slovenskou a Polskou republikou, zejména pak se žilinským okresem, slezským a opolským vojvodstvím, tzv. Tritia. Finance na tyto projekty bychom chtěli získat z evropských zdrojů. Pokud se tento projekt podaří dovést do zdárného konce, myslím si, že se náš kraj posune o velký kus dopředu.

Mezi další naše priority patří podpora železniční a autobusové dopravy, kraj by měl pro tyto účely vyčlenit 1,3 miliardy korun. Pro léta 2012-2016 má kraj schválený plán dopravní obslužnosti, kde se postupně řeší otevírání veřejných služeb v silniční i drážní dopravě. Kraj v tom smyslu provádí integraci dopravy, jejímž koordinátorem je firma ODIS, s. r. o., která má za cíl zlepšit a zároveň zlevnit dopravu pro cestující. Dokončení této integrace je plánováno do konce roku 2013.

Co se týče tolik diskutovaného spojení Valšův - Olomouc a zejména čekací doby ve Valšově, bylo vypsáno výběrové řízení na dopravce na trati Ostrava-Svinov - Opava - Krnov - Bruntál - Valšův - Olomouc. Licenci na provozování této trati má šest dopravců a věřím, že vyhraje dopravce, který bude splňovat veškeré podmínky včetně návaznosti jednotlivých přípojů. Samozřejmě kraj si je vědom toho, že nelze zavést spoje, které by vyhovovaly úplně všem, ani spoje, které by jezdily v půl-

hodinových intervalech a navíc poloprázdne. Železniční spojení Rýmařov - Valšův má ovšem jistou nevýhodu v tom, že souběžně s ním je zajišťována také autobusová doprava firmou Veolia a v tom smyslu bude kraj muset přistoupit ke komplexnímu řešení. Jako příznivce železnice mě mrzí, že se České dráhy rozdělily na tři subjekty - Správu dopravních cest, České dráhy a ČD Cargo. Komunikace mezi nimi i s nimi je velice špatná. Všechny tyto subjekty budou muset v maximální míře šetřit, navíc ministerstvo financí snižuje dotace a drážní obslužnost a drážní budovy vypadají tak, jak vypadají. Škoda že o trať Rýmařov - Valšův není takový boj dopravců jako o trať Praha - Ostrava nebo Praha - Brno. Nejinak je tomu i se značně zchátralým historickým rýmařovským nádražím.

Všechna témata ve stádiu plánů a příprav, o kterých jsme hovořili, je potřeba prodiskutovat jak ve výběrech, tak v komisích a nakonec schválit krajským zastupitelstvem.

Dotkne se vaše působení v krajském zastupitelstvu nějakým významným způsobem činnosti na rýmařovské radnici? Dají se tyto dvě funkce skloubit tak, aby je člověk dělal zodpovědně a přitom mu ještě zůstal čas na rodinu a záliby?

V minulém volebním období jsem byl nováčkem, tehdy jsem se učil a zvládl jsem to, tak doufám, že to zvládnou i v novém volebním období. Čas na rodinu a záliby se mi přece jen o něco zmenšil, ale to už tak chodí.

Děkuji vám za rozhovor.

JiKo

Odbory MěÚ informuji

Šibeniční studánka byla opravena

Téměř ztracená, zchátralá a málo známá upomínka na rýmařovské hrdelní právo, skrývající se ve stínu stromů na Strálecké ulici, se dočkala v letošním roce rekonstrukce. Opravu šibeniční studánky zajistil odbor školství, kultury a cestovního ruchu MěÚ v rámci památkové péče, náklady byly uhrazeny z městského rozpočtu.

Během rekonstrukce bylo opraveno zdivo studánky a nasazena nová dřevěná dvířka se zámkem. Zvelebením prošlo také okolí studánky, byl odstraněn náletový porost narušující stavbu, upraven terén, provedena drenáž ze

studánky do blízkého příkopu a položeny nášlapné kameny.

„Dle historických podkladů měl Rýmařov ve své historii dvě po-

praviště, jež nesporně přitahovala při občasných exekucích vel-



ké množství diváků, kteří je vítali jako zajímavé zpestření jinak nudného života na malém městě. Odsouzenec zprvu vyslechl před radnicí čtení rozsudku. Potom jej odvedla městská stráž mezi dvěma radnicemi a předala jej mistru ostrého meče. Po předání delikventa třikrát oznámil nadcházející exekuci umíráček, pak vedli odsouzeného k smrti k popravišti. V čele průvodu pochodoval pomalým krokem oddíl měšťan-

ské gardy. Za nimi se vydal purkmistr, rychtář a další konšelé v černém oděvu. Za nimi se pak vlekl odsouzenec doprovázený dvěma duchovními, kteří jej připravovali k smrti. Za nimi se vydal mistr ostrého meče s pacholky, průvod na závěr doprovázela další část městské hotovosti. Průvod nejdříve zamířil z radnice k pranýři, kde byl delikventovi znovu přečten rozsudek. Smutná cesta pak vedla

k Horní bráně a dále na pahorek Stínadel, kde byl stát. Předtím ještě mohl pronést poslední slovo, nedochovalo se však žádné. Jindy zamířil průvod úzkou uličkou k Hrádecké bráně, dál ven přes močál na stezku vedoucí ke Strálku. Průvod se obvykle zastavil v jejím ohybu, kde se mohl odsouzenec, jemuž hrůzou vysychalo v krku, naposledy osvěžit několika doušky dobré studené pramenité vody. Pár kroků od Šibeniční

studánky se stočila vzhůru strmá cesta na Šibeniční vrch, kde byla vykonána spravedlnost na šibeniči. V případě, že nebyl odsouzenec schopen chůze, připravili pro něj popravčí dvoukolou káru taženou koněm, jež jej odvezla na Stínadla nebo Šibeniční vrch.“

(Mgr. Jiří Karel:

Rýmařovské hrdební právo)

Foto a text:

Hana Pavlásková, odbor školství a kultury MěÚ Rýmařov

Multifunkční hřiště v Janovicích bylo dokončeno

Na podzim roku 2010 byla městu Rýmařovu přiznána dotace na regeneraci chátrajících areálů bývalých stavebnin v Janovicích. Z dotacího programu nebylo možno upravit tuto oblast na stavební parcely ani na komerční využití, pouze pro občanskou vybavenost. Nabízela se možnost vybudovat zde sportoviště, které v této městské části chybělo, a na zbývajících plochách provést parkové úpravy.

V průběhu roku 2011 město obdrželo dotaci z ROP Moravskoslezsko ve výši 5,5 mil. Kč z cel-

kové ceny 6,3 mil. Kč, proběhlo výběrové řízení, ze kterého vyšla vítězná firma PB SCOM Hranice. Práce započaly v březnu 2012. Při demolici původních objektů byly objeveny některé historicky cenné dokumenty a předměty původních majitelů, které byly převezeny do městského muzea (o nález Rýmařovský horizont již informoval).

V současné době bylo dokončeno vybudování multifunkčního hřiště, chodníků, parkoviště pro osob-

ní vozy, provedení parkových úprav včetně zasazení stromů a umístění laviček. Multifunkční

hřiště je volně přístupné veřejnosti.

Foto a text:

odbor ŽPaRR MěÚ Rýmařov



Investice do vaší budoucnosti

Evropská unie

PODPOŘOVÁNO Z EVROPSKÉHO FONDU PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ



Jedna paní povídala

Bude mít Rýmařov někdy Vychodilovu ulici?

V souvislosti s článkem o poválečném pojmenovávání ulic Rýmařova po místních osobnostech se nabízí otázka, proč dosud žádná rýmařovská ulice nenese jméno Františka Vychodila. Oblíbený rýmařovský učitel, ředitel několika škol, pořadatel kulturních akcí, herec ochotnického souboru Mahen, první český kronikář Rýmařova a přední člen Klubu českých turistů, který v našem městě prožil velkou část svého života a zanechal za sebou mnoho práce, by si jistě takovou poctu zasloužil. Určitě více než Julius Fučík nebo Karl Marx, kteří s Rýmařovem nemají společného vůbec nic, a přitom se po nich ještě dnes, víc než dvacet let po převratu, ulice ve městě stále jmenují.

odpovídá vedoucí odboru vnitřních věcí Zdeněk Kudlák

Pojmenování ulic organizuje obec sama podle ustanovení § 28 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Pokud např. v souvislosti s výstavbou vznikají nové ulice, jak tomu bylo v případě ulic Karla Schinzela nebo U Kaple, rozhoduje o jejich názvu zastupitelstvo města na základě návrhu odboru vnitřních věcí. Pokud ale probíhá změna názvosloví již existujících ulic či lokalit obce, uspořádá obec anketu mezi občany bydlícími ve zmiňovaných lokalitách, aby ti, kterých se případná změna nejvíce dotýká, měli možnost se k plánované změně vyjádřit.

Návrh na změnu názvu ulice může rada města pozměnit, upravit či doplnit a následně jej předložit zastupitelstvu města ke schválení. Schválený návrh je poté zaslán na Český úřad zeměměřičský a katastrální, který jej zanese do registru územní identifikace, adres a nemovitostí. Obec s rozšířenou působností zavede údaje do elektronického informační-

ho systému evidence obyvatel.

V roce 2003 zorganizoval odbor vnitřních věcí MěÚ Rýmařov anketu vztahující se k názvům vybraných ulic. Této anketě se zúčastnili občané bydlící v těchto ulicích a na základě jejich vůle vznikly ulice Lipová, Javorová, Pod Svahem a Na Mokřinách. Současně byla řešena úprava názvu velmi rozvětvené ulice Julia Fučíka v místní části Edrovice, kdy vlastně celé Edrovice jsou ulicí Julia Fučíka. Název této ulice zůstal nezměněn, protože nebyla nalezena shoda zde bydlících občanů k jejímu přejmenování. Obavy z potíží, které by tato změna zde žijícím občanům způsobila, zvítězily nad vůlí ke změně.

Při změně názvu ulice je třeba mít na paměti, že občané zde žijící musí zažádat o nové občanské průkazy a změnit i další doklady vázané na přesnou adresu (sídla firem, smlouvy s bankami). Při výměně občanských průkazů jsou občané osvobozeni od správních poplat-

ků. Dále je potřeba po výměně občanského průkazu navštívit odbor dopravy, který provede změnu bydliště ve velkém technickém průkazu a vydá nový malý technický průkaz, oba tyto úkony jsou osvobozeny od správních poplatků. Na živnostenském úřadu je třeba provést změnu bydliště a místa podnikání u podnikatelů - fyzických osob, i tento úkon je bez správních poplatků. Změna sídla u právnických osob je ale vázána na zápis do obchodního rejstříku, což podléhá soudnímu poplatku ve výši 2000 korun. Tento výčet změn není úplný.

O pojmenování ulice po Františku Vychodilovi jsme již uvažovali, ale zatím se nenašla vhodná příležitost a pojmenovat konkrétní ulici jeho jménem za každou cenu nevidím jako ideální. Ostatně název naučné turistické stezky „Vychodilova stezka“ jednoznačně ukazuje, že na něj lidé ani město nezapomněli.

Školství

Medlovský cross 2012

Na 24. říjen nebývale slunné počasí přivítalo elitní výběr přespolních běžců ZŠ Rýmařov na 9. ročníku běžeckého závodu Medlovský cross. Soutěž pořádá medlovská základní škola, Rýmařov se jí letos zúčastnil poprvé a soupeřil s osmi družstvy z olomouckého okresu.

Zdánlivě rovinatá krajina Hané v sobě ukrývá nejen malebný lesoпарк Skalky skýtající příjemně střídavý běžecký terén, ale také

základnu roklí s prudkým stoupáním, přes kterou pochopitelně vedla trať závodu.

Soutěžní tým tvořilo dvanáct závodníků ze čtyř kategorií a bodovány byly vždy dva ze tří výkonů jednotlivých trojic. Soupeřili všichni jednotlivci v každé kategorii, ale čím lepší bylo jejich individuální umístění, tím větší šanci mělo družstvo na celkový úspěch a putovní pohár pro vítěznou školu.

Mladší děvčata čekal kilometr a půl. Monika Trvalová začala výborně druhým místem, pro čtvrté místo dosprintovala i se zraněným kotníkem Tereza Matušková, Natálie Lachnitová doběhla desátá. Na dvoukilometrové trati si suverénně vedla trojice mladších hochů, která stylem start-cíl doběhla na prvních třech pozicích v pořadí Martin Urban, Jakub Ondrák a Jakub Sekanina.

Mezi staršími dívkami se na stejné trati držela Lada Přecechtělová dlouho na druhém místě, po závěrečném běžeckém souboji v cílové rovince si však doběhla letos již podruhé na školní soutěži pro nepopulární čtvrté místo. Bára Ryšková přiběhla na desátém místě, Katku Sekaninovou potkala menší krize, přesto se zvládla umístit do patnáctého místa. Lada svým výkonem udržela medailové naděje a záleželo, jak si na třípůlkilometrové trati poradí starší chlapci.

Tři a půl kilometru znamenalo

pět kol a pět drásavých výběhů z rokle. Všechny běhy doprovázelo vzájemné povzbuzování a výborná atmosféra, která bouřlivě vrcholila při závodě starších chlapců. Většina publika se soustředila právě u rokliny, kde se skutečně rozhodovalo o výsledku. Perfektně si rozvrhli síly Martin Kováč a Adam Kopsa, kteří dokázali celou trať běžet v čele, vložit poslední síly do finišu a vybojovat druhé a třetí místo. Na sedmém místě se do cíle po srdnatém výkonu přibítil Lukáš Kramařík s takovou vervou, že jej musela brzdit náruč Adama Kopsy.

O vítězi soutěže bylo rozhodnuto a pohár a ceny putovaly zcela zaslouženě do rukou Rýmařováků. Ocenění diplomy a věcnými cenami byli i všichni medailisté. Celé družstvo se zasloužilo o krásný závěr podzimní běžecké sezóny. Děkujeme a přejeme mnoho dalších úspěchů.

Foto a text:

Karel Toman, ZŠ Rýmařov



ZŠ Jelínkova 1 pořádá
VÁNOČNÍ JARMARK
30. listopadu 2012 v 16.30 - 19.30



Střelci skupiny Gyrym v sezóně 2012/2013

Střelecká sezóna začíná 1. října a končí 30. září následujícího roku. Tréninková skupina Gyrym měla v tomto období 17 členů, 6 z nich však v průběhu sezóny ukončilo činnost. Úspěchem na-

opak je, že někteří členové ve skupině pracují i po ukončení studia na gymnáziu, při studiu vysoké školy.

Jaroslava Ježková byla pro tuto sezónu nominovaná do **A repre-**

zentace ČR. Ostatní střelci jako nezařazení.

Na podzim, v úvodu sezóny, se výrazně prosadily **Magda Žváčková** a **Nikola Gajdušková**, které prošly sítím podzimních soutěží nejlépe ze všech závodnic nezařazených do reprezentace a byly takto jako jediné společně se zařazenými reprezentantkami nominovány do závěrečných kvalifikačních závodů o postup na ME 2013. I když v těchto závodech neuspěly, samotný postup do kvalifikací je úspěchem. Na MČR 2012 ve vzduchových zbraních skupina získala 7 medailí, především zásluhou **Radka Šemnického**, který se vzepjal k velkému výkonu a získal dvě zlaté medaile v rychlopalné a standardní vzduchové pistoli v juniorské kategorii. Další dvě

medaile získal společně se svými družstvy. Dařilo se také **Magdě Žváčkové**, která získala dvě bronzové ve standardní vzduchové pistoli 3x20 ran žen a standardní vzduchové pistoli 40 ran v juniorské kategorii. Za zmínku stojí také pěkný výkon **Vojty Sofky** v kategorii mladších dorostenců, jenž v konkurenci 35 závodníků na svém premiérovém „velkém“ závodě nastřílel svůj osobní rekord a skončil dvanáctý. Zařadili jsme se tak mezi 92 střeleckými oddíly mezi pět nejúspěšnějších. Na letním MČR 2012 v kulových zbraních se závodníkům již tak nevedlo a na medailové pozice kromě bronzu **Radka Šemnického** nedosáhli.

Nejdůležitějším národním závodem je každým rokem čtyřkolový Český pohár - Kontrolní závody



Jitka Ježková, 2. místo, finále ČP Plzeň

Foto: Š. Janoščík

reprezentace. Do těchto závodů byli nominováni Jitka Ježková, Jaroslava Ježková, Magdaléna Žváčková a Radek Šemnický. Druhé místo **Jitky Ježkové** ve finále vzduchové pistole v nejvyšší kategorii žen je nejvýraznějším úspěchem sezóny. Ve sportovní pistoli skončila čtvrtá. Neztratili se ani **Radek Šemnický**, který v kategorii juniorů obsadil dvě pátá místa v rychlopalné a sportovní pistoli, a **Jaroslava Ježková**, která skončila čtvrtá ve vzduchové pistoli v kategorii juniorek, když

svou lepší disciplínu - sportovní pistoli - pokazila a skončila až šestá. **Magda Žváčková** svou první sezónu v nejvyšší soutěži zakončila 7. a 8. místem ve finále. Český pohár talentované mládeže je nejvyšší soutěží mládeže do 18 let. V této soutěži jsme oproti předchozím úspěšným letům vylidili pozice. Soutěže se účastnili Lenka Henychová, Nikola Gajdušková, Vojta Sofka a Matěj Rampula. Nikolu postihly zdravotní problémy a ukončila tak nejen tuto soutěž, ale i účast ve

skupině pro následující sezónu. Hoši neprokázali takovou výkonnost, aby mohli postoupit do finále soutěže. Tam postoupila nakonec jen Lenka Henychová, která se svým velkým talentem pro tento sport nebyla přes svůj mladý věk bez šancí na úspěch. Bohužel Lenka se o prázdninách rozhodla ukončit svou činnost, a finále se proto neúčastnila. Dala tak příležitost uspět závodnicím méně talentovaným a výkonnostně slabším. Sezónu jsme zakončili dvěma

jmenováními do reprezentace. **Jaroslava Ježková** udržela svou pozici, v juniorském reprezentativním žebříčku skončila na 4. místě. **Magda Žváčková** skončila šestá (do reprezentace postupuje v kategorii juniorské šest děvčat a šest chlapců, totéž v kategorii dospělých). Je třeba podotknout, že bez podpory města Rýmařova a Gymnázia Rýmařov bychom nebyli schopni náročnou sezónu absolvovat. Za tento vstřícný přístup děkujeme. *Ing. Štefan Janošák*

Rozhodovali o Evropě

Ve dnech 8.-11. listopadu se studenti Gymnázia Rýmařov zúčastnili celostátního projektu „Rozhoduj o Evropě“. Na jeho

organizaci se podílela i absolventka našeho gymnázia Tereza Tauferová, v současnosti studentka práv, která nám přijela

projekt představit. Z mnoha uchazečů z celé republiky bylo organizátory vybráno celkem 43 účastníků, včetně tří studentů naší septimy - Michaely Marxové, Marka Rechterika a Rudolfa Starchoně.

Projekt probíhal v prostorách Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a jeho cílem bylo ukázat studentům, jak vypadá práce europarlamentu a jakými tématy a problémy se europoslanci zabývají. Součástí nebyla jen simulace činnosti samotného parlamentu EU, ale také rady EU. Účastníci měli při přihlašování na výběr z frakcí, ze kterých organizátoři vybrali jednu a do té pak studenty přidělili. Rýmařovští

gymnazisté byli v parlamentu za Pokrokovou alianci socialistů a demokratů, kterou v realu podporuje i jedna z českých politických stran - ČSSD.

Podle mínění všech rýmařovských účastníků byl projekt poučný a zábavný, nicméně stejnou měrou i vyčerpávající, protože museli absolvovat náročné čtyřdenní jednání, při němž se naplno vžili do rolí poslanců Evropského parlamentu a zodpovědně řešili zadané úkoly, například problémy zemědělské produkce nebo úspory v energetické oblasti. Studenti získali cennou zkušenost a rádi využijí další příležitosti zúčastnit se této akce.

Marek Rechterik, septima



Foto: archiv gymnázia

Základní umělecká škola na stáži v Turecku

Rýmařovská základní umělecká škola se účastní dvouletého mezinárodního projektu Wanderung, během něhož se vzájemně navštěvuje šest škol ze šesti evropských zemí. Ještě předtím, než se naši zahraniční partneři z Polska, Německa, Itálie, Turecka a Rumunska sejdou v květnu u nás, probíhají návštěvy v ostatních zemích. V říjnu tohoto roku byl na řadě týdenní studijní pobyt v tureckém Izmitu - dvoumilionovém

městě nedaleko Istanbulu. Projektových studijních stáží se postupně účastní všichni učitelé ZUŠ, nyní to byli Jaroslava Brulíková, Jiří Taufer a Karel Cvrk. Upřímně řečeno, Turecko v našich představách představovalo velkou neznámou a cestu i pobyt v nejbližší asijské zemi jsme nevyhlíželi docela bez obav. Byli jsme však nekompromisně přesvědčeni o vlastní předpojatosti. Alespoň západní část Turecka se nám jevila

jako vysoce civilizovaný prostor a právě při odborných aktivitách na území partnerské školy jsme poznali, že Turci se skutečně nemají za co stydět. Občas nás napadla otázka, proč vlastně tolik chtějí do Evropské unie - jejich národní hrdost a tolik odlišná civilizace je skutečně svébytná a zcela na vysoké úrovni. Obzvláště historie a památky Istanbulu (Modrá mešita, Hagia Sofia, Topkapi...) prostě berou dech.

Turecká škola vypadá ve srovnání s tou naší dost odlišně. Děti chodí v uniformách a nijak jim to nevadí. Materiální vybavení škol nebylo nijak závratné - trochu zarážející byla snaha tureckých kolegů pochlubit se ICT vybavením (interaktivní tabulí, tablety pro studenty), a přitom ve třídách neměli jediný obrázek, květinu, skříň s hezkou knížkou či učebnicí. Jazyková vybavenost mladých Turků také nebyla nijak omračující. Z pochopitelných důvodů preferují Turci spíše němčinu než angličtinu.

Co bylo ale neuvěřitelné, byla jejich chuť a ochota komunikovat. To je určitě jedna z věcí, kterou by se mohly české děti inspirovat. Turci dávají velký důraz na celoživotní vzdělávání, naše partnerská škola poskytovala kurzy pro dospělé a podle jejich slov si nemůže stěžovat na nezáměr. Následováníhodná je jistě jejich národní a náboženská tolerance. Vzdělávací instituce v Turecku se intenzivně starají o tu-



Foto: archiv ZUŠ Rýmařov

recké menšiny v okolních zemích (Bulharsku, Albánii...), jednak o národnostní menšiny v Turecku. I z toho důvodu byla cítit jejich nervozita a pochopitelné obavy v pohledech na východní hranice se Sýrií. Nyní nás čeká ještě březnová ces-

ta do Corata v Itálii a pak už se můžeme těšit na květen, kdy se naši přátelé sjedou v Rýmařově. Z tohoto pobytu bude mít profit i rýmařovská veřejnost, neboť pro tuto příležitost připravujeme velký koncert, během něhož zazní mimo jiné i zpěv rýmařovského

„supersboru“ při produkci Beethovenovy Ódy na radost. V květnu projekt Wanderung v České republice končí. Proto nyní velmi intenzivně pracujeme na novém projektu, který by na Wanderung navázal. Tohoto projektu by se již kromě učitelů

ZUŠ měly účastnit i děti. Bude-li úspěšný, mohou se šikovní žáci naší školy těšit na výlety do Německa, Polska, Rakouska, Itálie, Portugalska a snad i dalších zemí.

*Jiří Taufer,
ředitel ZUŠ Rýmařov*

Gymnázium slaví 110 let

V letošním roce slaví Gymnázium Rýmařov 110 let od svého založení. Redakce Rýmařovského horizontu ve spolupráci s gymnáziem po celý rok postupně uveřejňuje medailony a vzpomínky zajímavých absolventů školy. Patří mezi ně také **Ing. Petr Klouda**.

Gymnázium v Rýmařově letos slaví výročí 110 let od svého založení?! To je úctyhodné jubileum. V duchu rychle počítám, kolik mu bylo let, když jsem na něj začal v roce 1974 chodit já. Bylo mu 72 let. Už tehdy to byl pěkný věk. Především na svůj začátek a pak na celé studium na gymnáziu si velmi živě vzpomínám. Byl jsem ve věku, který asi každý z nás velmi intenzivně a bouřlivě prožívá. Neopakovatelný studentský kolektiv a spolužáci, první lásky, bezstarostné mládí a žádné existenční starosti, lyžák na Evžence, brigády na sběr lnu... Stříbrný vítěz. A měli jsme také společné nepřátele Tatíka, Čobáka, Ringlu, Pikara, Matesa, Hakoše, Šerifa. Strašně nás tehdy hubili, ničili

a deptali. Ale bylo to tak krásné! Po letech jsem se na gymnáziu vracival, když jsem chodil na třídní schůzky svých synů. Už od dět-

ství jsem se těšil, jak svým dětem vrátím to, co jsem sám schytl od svých rodičů. Určitě v tom období oba zažívali podobné pocity ja-

ko kdysi já. Na schůzkách jsem potkával už jiné profesory. Nové úhlavní nepřátele všech studentů. Nyní jsem na gymnáziu pravidelným hostem při zahájení maturit a předávání maturitních vysvědčení. Vychutnávám si ty okamžiky. Vždycky přestanu sledovat dění kolem sebe a pohroužím se do snění, ve kterém se mi začnou vybavovat vzpomínky na toto nejkrásnější období mého života. Maturantů, i přesto, že jsou v tu chvíli šťastní z úspěšné zkoušky, je mi moc líto. Neuvědomují si totiž většinou, jaké období jejich života právě končí. Co popírá rýmařovskému gymnáziu k jeho jubileu? No, aby tento jeho koloběh nikdy nepřestal.

*Ing. Petr Klouda,
starosta Rýmařova*



Na Střední škole proběhl kurz carvingu

O podzimních prázdninách 25.-26. října proběhl v učebnách gastronomických oborů Střední školy Rýmařov kurz carvingu - dekorativního vyřezávání ovoce a zeleniny. Lektorem byl mnohonásobný mistr v oboru Luděk Procházka, vítěz Světové kuchařské olympiády IKA 2004 a držitel pěti zlatých medailí ze světových kuchařských výstav.

Sám říká, že prezentace studené kuchyně ho zajímala už během studia, ale ozdobné vyřezávání u nás tehdy nikdo nevyučoval, proto se učil z knih, výstav a nakonec i od asijských kolegů působících u nás. Dnes je Luděk Procházka v absolutní špičce, ale své zkušenosti a tipy si rozhodně nenechává pro sebe. Pořádá řadu kurzů nejen u nás, ale i v Evropě, ba dokonce až v Brazílii. Profesionální absolventi jeho kurzů pra-

videlně přivázejí medaile ze světových gastronomických soutěží. Luděk Procházka je i organizátorem soutěží a akcí, jako je Melounový festival, Czech Carving cup či charitativní projekt Kouzelné jablíčko pro Kapku naděje. Účastní se také předváděcích akcí a jeho kreace ozdobily už lektorem významnou společenskou událost. Je rovněž autorem dvoudílné publikace Čarujeme se zeleninou a knihy Kouzlíme s ovocem a melouny; všechny tři se dočkaly vydání i v Polsku, na Ukrajině a v Brazílii.

Pod vedením mistra Luděka Procházky se naučili žáci a pedagogičtí pracovníci školy i zájemci z řad veřejnosti dekorovat různé druhy ovoce a zeleniny. Počet účastníků kurzu byl bohužel omezen na 12 osob, ve větší skupině by už výuka nebyla efektivní.

Kurz byl zakončen zhodnocením výrobků a obdržením certifikátu o jeho absolvování.

Ačkolí se někomu může zdát ná-maha vynaložená na ozdoby, které mají omezenou trvanlivost, zbytečná, dekorativní ovoce a zele-

nina mohou být nádherným doplňkem všech slavnostních rautů a společenských událostí. Žáci absolvováním získali novou dovednost, kterou jistě uplatní nejen při studiu, ale i ve svém dalším profesním životě. *Střední škola Rýmařov*



Foto: archiv SŠ Rýmařov

Taneční obor zazářil v Olomouci

V sobotu 17. listopadu se v sále Domu dětí a mládeže v Olomouci konalo další kolo žebříčkové soutěže O Hanácký koláček. V rytmu diska, hip-hopu a výrazového tance se porotě představila sóla a dua v dětské, juniorské a hlavní kategorii.

ZUŠ Rýmařov na soutěži zastupovala Míša Blašková a Jakub Slovák,

oba v juniorské kategorii výrazového tance. Zkušenější Míša si se skladbou *Gravity* zaslouženě vytancovala 1. místo, Jakub skončil na pěkném 2. místě. Oběma tanečnickům patří gratulace a poděkování za reprezentaci.

Alena Tomešková, učitelka ZUŠ

ZUŠ Rýmařov a Městský úřad Rýmařov
vás zvou
na výstavu

**RÝMAŘOVSKÉ
POVĚSTI**

Adéla Kavková
Veronika Kavková
Kateřina Vincourková

Galerie na radnici

verisáz: středa 28.11.2012 - 16.45
výstava potrvá do 31.1.2013




„Co se stalo nenadále...“



ZUŠ Rýmařov vás srdečně zve na

Vánoční koncert skupiny Variace

J. Biras, M. Struhárová, J. Pupíková, E. Holubová,
E. Máčková, M. Matulová, J. Kučera, J. Kopečková,
P. Raška, J. Raška

ve středu 26. prosince 2012 v 16.00

v kostele sv. Michaela v Rýmařově

Vstupné dobrovolné

Dálkový výslech

Martin Samson

Věk: 30 let

Povolání: historik v Městském muzeu Rýmařov

Záliby: historický šerm, living history, hudba, literatura, turistika (i když raději říkám vandrování)

Zvláštní znamení: pro klasické Rýmařováky asi „ten pán s tím psem“ nebo „ten fousatý pán z muzea“ a pro jisté kruhy rýmařovského undergroundu „bláznivý jogín“



Jakou knížku máte rozečtenou na nočním stolku?

Momentálně tři: *Mluvil tu někdo o totalitarismu?* od Slavoj Žižka, *Levicového filosofa slovinského*

původu, *Bída historicismu* od Karla Raimunda Poppera a občas si na odlehčenou přečtu povídku z knihy *Kaleidoskop* od Raye Bradburyho.

Kterou známou knihu jste nedočel?

Nedočel jsem jich víc, ale nejvíc mě asi mrzí *Sestra* od Jáchyma Topola. Měl jsem ji půjčenou od kamarádky, ta z knihovny a musela ji vrátit. Nikdy jsem se pak nedokopal si ji tam vypůjčit, ale stále to mám v dlouhodobém osobním knižním plánu.

Máte v Rýmařově svoje oblíbené místo?

Určitě, je to ale hodně o atmosféře, například na podzim je Rýmařov překrásný. Jedno místo je taková skalka na kopci, na níž roste jeřabiny, druhé je osamělá stará hruška mezi loukami směrem na Stříbrné Hory a třetí je asi tzv. „slibák“.

Co vás dovede rozzhavit doběla?

Ledacos, jsem trošku cholerik, takže se snadno vytočím, ale na druhou stranu to rychle přejde. Co mě ale asi vytáčí standardně nejvíc, je lidská hloupost, arogance, pokrytectví a ještě jednou lidská hloupost.

Jaká je první věc, kterou spatříte

po probuzení?

Většinou je to stěna s politickými a propagačními plakáty, které sbírám. Takže jsou to buď čínští česáči bavlny, šimpanz v baretu hlásající „Viva la Evolución“ nebo Karl Marx, Lenin, Mao a Castro s párty kloboučky a kelímky, jak pořádají „Socialist Party“.

Zavřete oči... Kde se objevíte?

Asi na Ukrajině, mám to tam moc rád, je to krásná země, lidé jsou přátelští a čas tam tak nějak plyne pomaleji. Tedy pokud se zrovna neřítíte maršrutkou s šíleným řidičem za tónů ruského popu.

Co jste naposledy vyhrál?

Mraženou dortu, nebo jak se tomu u vás říká - „nanukáč“. Sázka byla ohledně jednoho z Ejzenštejnových filmů tuším. Vždycky se vsázím o něco takového, ale je zvláštní, jak se to vždy transformuje v alkohol. Asi to bude tím, že v kavárně, kam s kamarády chodím, nepodávají zmrzlinové poháry. Tak mě napadá, že jsem tu výhru ještě nedostal, takže vzkaz pro Marka Č.: Stále čekám!

Jste „rýmařovská duše“?

Je to těžké říct, jsem tu teprve tři roky, jsem náplava z jihu Moravy, ale asi ano. Zalíbilo se mi tu, nejen nádherná příroda, ale i snaha

o kulturní využití je tu obrovská. Fascinuje mě, kolik lidí se snaží něco vytvářet. Lidi z Octopu, jako je Charles, Panáček a další, sem přivádějí zajímavé umělce, lidi ze SVČ, jako je Johan a Fidler, zas muzikanty, kteří by se bez nich těžko na takovém maloměstě ukázali, to se nebavím samozřejmě o různých krouzcích SVČ, o akcích a výstavách, které pořádá knihovna a naše muzeum. Jsou zde divadla a spolková činnost, každý si najde to své. Funguje to a to se mi na Rýmařově líbí. Jen doufám, že to nerozbije nějaké maloměstské handrkování.

Kdybyste měl něco udělat naposledy, co by to bylo?

Pořádná, ale opravdu pořádná párty s kamarády a blízkými s kapelou (nejlíp cimbálkou) a místem na tancování. Tak velkou a divokou párty, že by na ni muselo být povolení od města dva měsíce předem.

Víno, ženy, zpěv - čeho byste se zřekl?

Ani jednoho a ještě bych přidal tanec. Pokud by ale na mě někdo tlačil, prvně bych ochutnal to víno a pak bych se rozhodl mezi vínem a ženami. Je to takové typické osudové rozhodnutí v mužském životě.

Servis služeb

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

Pondělí - pátek: 9.00-12.00; 13.00-17.00
 Sobota: 9.00-12.00; 13.00-16.00
 Neděle: 13.00-16.00

Výrobky ze sociálně terapeutické dílny Buřinka

Prodejní místa:

Sociálně terapeutická dílna Buřinka, Divadelní 10, Rýmařov
Informační centrum Rýmařov, náměstí Míru 6, Rýmařov
Potravinářský Lazarec, Opavská 24, Rýmařov

Krytý bazén Břidličná

Plavání pro veřejnost v prosinci

Pondělí	14.00 - 20.00	Úterý	15.00 - 18.00
Středa	14.00 - 20.00	Čtvrtek	14.00 - 19.00
Pátek	14.00 - 20.00	Sobota	13.00 - 20.00
	Neděle 13.00 - 20.00		

24., 25., 26. 12. - zavřeno, 31. 12. - otevřeno do 18.00
Vodní aerobik každé pondělí a čtvrtek od 18.45.

Aquacentrum Rýmařov

na Jesenické ulici

OTEVÍRACÍ DOBA

Po - Pá 14.00 - 21.00, So - Ne + svátky 10.00 - 21.00

Každá třetí středa v měsíci je od 19 do 21 hodin vyhrazena v Aquacentru Slunce vyznavačům naturismu.

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě **KAVÁRNIČEK**

každé liché úterý v budově střediska na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově. Začátek vždy ve 13.30. Ukončení posezení 15.30-16.00.

Kdo není schopen dojet do kavárny, může využít odvoz v den setkání ve 13.30 od prodejny H+H na ulici 1. máje. Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity, které byste sami nepodnikli. Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termíny kavárniček v roce 2012 (každý lichý týden v úterý):

4. 12. a 18. 12.

Srdečně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE
Kavárna Buřinka na Sokolovské ul.: Po - Pá 7.00 - 18.00

Rýmařovské kuriozity ve fotografii

Od II. pololetí letošního roku otevřela redakce Rýmařovského horizontu novou nepravdivou rubriku pod názvem Rýmařovské kuriozity ve fotografii. Rubrika, do které svými vtipnými i kritickými fotografiemi mohou přispívat sami čtenáři, by měla s nadsázkou zrcadlit místo, ve kterém žijeme. Fotografie mohou zachytit skrytá zákoutí, pozoruhodnosti, absurdní předměty nainstalované ve městě nebo absurdní či komickou činnost. Podmínkou je uvedení fotografované lokality. Autor může zůstat pro čtenáře anonymní, pro potřeby redakce však musí být znám, na konci kalendářního roku budeme vybrat nejlepší snímky a jejich autory odměníme. Přejeme hodně štěstí při pořizování vtipných snímků.

Vaše redakce



Novostavba vtělila do jedné své zdi i část zdiva zbouraného starého domu - s okýnkem i záclonkou... (Bartákova ul.)

Foto: redakce



Pokácené stromy

Policie vyšetřuje případ neoprávněného pokácení a odvezení dvanácti vzrostlých smrků z lesního porostu v lokalitě Břidličná-lesy, k němuž došlo v listopadu 2012. Poškozené společnosti vznikla celková škoda za 12 tisíc Kč.



Řídil pod vlivem alkoholu

Dne 16. listopadu v noci kontrolovala policejní hlídka na Opavské ulici v Rýmařově 26letého řidiče za volantem vozu Škoda Pickup. Policisté řidiči naměřili hodnotu 2,72 promile alkoholu v dechu a rovněž zjistili, že nikdy nebyl držitelem řidičského

průkazu. Muži byla zakázána další jízda a sděleno podezření pro přečin ohrožení pod vlivem návykové látky.

Bydleli v cizí chatě

Dvěma mužům ve věku 34 a 33 let z Rýmařovska bylo sděleno podezření z přečinu neoprávně-

ného zásahu do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru. Podezřelí od srpna 2012 bez vědomí majitele přebývali v chatě v Karlově pod Pradědem, která je v současné době mimo provoz.

*komisař
por. Ing. Ivana Křištofová,
mluvčí Policie ČR Bruntál*

Zloděj se zabil na útěku před policií

Snaha uniknout policejní hlídce se stala 27letému zloději z Opavy osudnou. Společně se dvěma komplici se v sobotu 17. listopadu pokusili vykrást rekreační

chatu v Hraběšicích na Šumpersku. Z objektu odcizili vybavení za více než 200 tisíc korun, při krádeži je však vyrušila policejní hlídka, kterou v deset hodin ve-

čer přivolal majitel poté, co dostal signál do mobilního telefonu. Policisté na místě našli dodávku a Škodu Octavii. Jednoho z pachatelů se podařilo zadržet, další dva však z místa ujeli. Řidič dodávky ani pod hrozbou namířené zbraně neuposlechl výzvy policistů, aby vystoupil z vozu. Najel do hlídky, jednoho policistu přitom odhodil ze silnice a ujel. 27letý mladík se pokusil stejným způsobem uprchnout ve škodovce. Najel do hlídky a ujížděl směrem na Rýmařov. Policejní auto se zapnutým výstražným zařízením jej okamžitě začalo pronásledovat, mladík se je pokusil setrást agresivním najížděním, policisté na jeho vůz

čtyřikrát vystřelili. Šumperští policisté požádali o spolupráci při zadržení prchajícího zloděje rýmařovské oddělení policie, honička však skončila dřív, než stačil mladík k rýmařovské hlídce dojet. V Janovicích u Rýmařova riskantní jízdu nezvládl, dostal smyk a narazil do sloupu elektrického vedení a do zdi místní restaurace. Vážným poraněním, která při nehodě utrpěl, na místě podlehl. Bruntálští kriminalisté šetřením zjistili, že prchal v odcizeném vozidle, po kterém bylo v listopadu vyhlášeno pátrání.

komisař por. Ing. Ivana Křištofová, mluvčí Policie ČR Bruntál, por. Bc. Josef Bednařík, mluvčí Policie ČR Šumperk



Foto: PČR Bruntál

Historické detaily 2012

Až do posledního řádného čísla RH 23-2012 se budou na stránkách našeho čtrnáctideníku objevovat fotografie historických detailů z Rýmařova a okolních obcí. Úkolem soutěžících je určit místo, lokalitu, objekt, ulici nebo číslo popisné domu, na kterém se fotografovaný detail nachází. Soutěžní kupony vystřihněte a zašlete na adresu redakce: Rýmařovský horizont, Bartákova 21, 795 01 Rýmařov nebo je můžete



vhodit do naší redakční schránky u vchodu Střediska volného času na Bartákově ulici 21, případně zanechat na podatelně Městského úřadu v Rýmařově. Do soutěže se můžete zapojit kdykoliv, do slosování budou zařazeni čtenáři s nejvyšším počtem správně určených objektů.

Pozor! Přijímají se pouze vystřižené soutěžní kupony z novin, nikoliv jejich kopie nebo odpovědi na volném listu papíru. Kupony můžete zasílat jednotlivě nebo všechny najednou do 10. ledna 2013. Jména výherců

budou uveřejněna v prvním vydání Rýmařovského horizontu (01/2013) 18. ledna 2013. Hodně štěstí v soutěži přeje redakce RH!

Denně procházíme kolem nejruznějších architektonických pozoruhodností a kulturních památek, historických detailů, fascinujících fasádních či dveřních ornamentů,

unikátních a originálních korouhviček, jež zde zanechali mistři stavitelé, řezbáři, tesaři, sochaři nebo umělečtí kováři. V dnešní uspěchané době jen stěží zastavíme svůj krok, pozvedneme hlavu vzhůru a zamyslíme se například nad tím, který umělec obdarovaný fantazií dílo pro další pokolení zanechal. Soutěž připravil JiKo

SOUTĚŽNÍ KUPON č. 14

Jméno a příjmení

Adresa

Tel. kontakt

Místo, kde se objekt nachází

.....

Středisko volného času vás zve na

BLUDIČKOVÝ VEČER

V pátek 7. 12. 2012
16.00 – 18.00
v SVČ na Bartákové ulici

Výroba lampionů, zábavné hry, soutěže
Cca v 17.00 bludičkový průvod od SVČ



Příspěvek: 20 Kč
S sebou přezůvky, baterky

**Beseda s dětským lékařem
MUDr. Richardem Rýznarem
na téma
Vše, co vás zajímá o zdraví
vašich dětí
a
s pracovníky Rodinné a manželské
poradny Bruntál Mgr. Ninou Drápalovou
a Šárkou Františovou
k problematice
osvojení a pěstounské péče**

Úterý 4. 12. 2012 v 16 hodin
SVČ, klubovna Sluníčko, Bartáková 21, Rýmařov
Vstup zdarma

Více informací: tel. 554 254 222, 554 254 213



Městské muzeum a Galerie Octopus

Městské muzeum Rýmařov Vás srdečně zve na výstavu

Zikmund a Hanzelka, napříč kontinenty

14. 12. 2012 od 12:00 na



Výstava potrvá do 31. prosince 2012

Městské muzeum Rýmařov
Vás srdečně zve

14. 12. 2012 od 12:00 na

Vypouštění balónek s přáním Ježíškovi a Minijarmark U Kopy sněhu

v prostoru před muzeem,
balónek se vypouští v 15:15

Těšit se můžete na koledy v podání
Kouzelné buňky Diakonie ČCE,
živý betlém ZŠ Rýmařov a
živý betlém se zvířátky a
divadlo Občanského
sdružení Stránské



muzeum Rýmařov Spojené lesy s.r.o. TELON RD RÝMAŘOV SVČ

FOTOKLUB

Střediska volného času v Rýmařově

17. 12. 2012 17:00
SVČ Rýmařov, Bartáková 21, přízemí



Podělte se o své zkušenosti s ostatními
fotografy, přiučte se něco nového,
využijte všechny možnosti svého fotoaparátu.
Seznamte se s programy na úpravu fotografií
Adobe Photoshop, Zoner...

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Přísně vzato je jen jeden druh knih, který zvětšuje štěstí na zemi - kuchařské knihy. *Joseph Conrad*

Středisko volného času Rýmařov upozorňuje na změnu výleповé služby

Od 1. ledna 2013 bude termín výlepu plakátů každé úterý od 9.00

Čtvrteční výlep se ruší!



ŽIJ POHYBEM

Středisko volného času Rýmařov zve na lekce

Lekce nabité energií a radostí z tance, plné přátelské a uvolněné atmosféry.
Pro každého, kdo má rád pohyb, hudbu, dělá něco pro své zdraví, dobrý pocit a formuje postavu.

středa 18:00 - 19:00
těl. pod kostelem
lekce 40 Kč
lektorka: Petra Čechová

- Lekce ŽIJ POHYBEM jsou opravdu vyčerpávající, probíhají v přátelské atmosféře a s neuvěřitelnou energií. Děkuji všem, kteří se zúčastňují a pozitivně tak ukončují středeční den. Těším se na další lekce s vámi. Zvu i další zájemce, kterým není lhostejný pohyb a rádi dělají něco pro své zdraví.
- Lekce probíhají každou středu od 18.00 do 19.00. Kurz v roce 2012 zakončíme 19. prosince TANCEM VE TMĚ. Výjimečně budeme ve velice klidné, tiché atmosféře za tmy.
- S sebou světlé, nejlépe bílé oblečení, svítící náramky budou k zakoupení na místě.
- Všichni jsou srdečně zváni. Těším se na vás. *Petra Čechová*

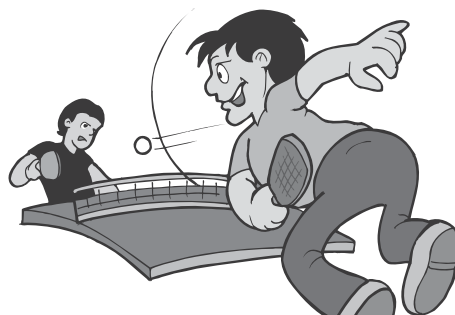


Známa i neznámá výročí

1. 12. Světový den AIDS, vyhlášen Světovou zdravotnickou organizací v roce 1988
3. 12. Mezinárodní den zdravotně postižených, od roku 1993 (OSN)
3. 12. 1902 nar. **Olga Scheinpflugová**, herečka a prozaička, autorka divadelních her (zemř. 13. 4. 1968) - 110. výročí narození
4. 12. 1732 zemř. **John Gay**, anglický satirik (nar. 16. 9. 1685) - 280. výročí úmrtí
4. 12. 1922 nar. **Gérard Philipe**, francouzský herec (zemř. 25. 11. 1959) - 90. výročí narození
4. 12. 1932 zemř. **Gustav Meyrink**, vl. jm. Meyer, německý prozaik (nar. 19. 1. 1868) - 80. výročí úmrtí
9. 12. Mezinárodní den proti korupci, od roku 2003 (OSN)
9. 12. 1862 nar. **Karel Kovařovic**, skladatel (zemř. 6. 12. 1920) - 150. výročí narození
9. 12. 1897 zemř. **Josef Svátek**, historik a spisovatel (nar. 24. 2. 1835) - 115. výročí úmrtí
10. 12. Den lidských práv, výročí přijetí Všeobecné deklarace lidských práv Valným shromážděním OSN v roce 1948, slaví se od roku 1950
12. 12. 1882 nar. **Jiří Mahen**, vl. jm. Antonín Vančura, spisovatel, dramaturg, knihovník (zemř. 22. 5. 1939) - 130. výr. nar.
12. 12. 1917 nar. **Frank Sinatra**, americký zpěvák a filmový herec (zemř. 14. 5. 1998) - 95. výročí narození
12. 12. 1952 zemř. **Bedřich Hrozný**, orientalista, zakladatel chetitologie (nar. 6. 5. 1879) - 60. výročí úmrtí
14. 12. 1957 zemř. **Josef Lada**, malíř, ilustrátor, divadelní výtvarník a spisovatel (nar. 17. 12. 1887) - 55. výročí úmrtí

svk Středisko volného času Rýmařov pořádá

Mikulášský turnaj ve stolním tenisu pro žáky a dorostence



Čtvrtek 13. prosince 2012

prezence: 16.30

tělocvična na Hornoměstské ulici

kategorie: žáci mladší, žáci starší, dorostenci
První tři v každé kategorii dostanou diplom a drobné ceny

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Dominik Reisner	Rýmařov
Anna Kistanová	Žďárský Potok
Alex Böhm	Rýmařov
Ladislav Fojtík	Rýmařov
Kateřina Gáborová	Jířkov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Zdenka Valouchová - Rýmařov	80 let
Terezie Vilímcová - Rýmařov	81 let
Miloslava Šilhánková - Rýmařov	81 let
Anežka Casciani - Rýmařov	81 let
Eduard Nečas - Rýmařov	81 let
Aloisie Poláchová - Rýmařov	82 let
Marie Zetková - Rýmařov	83 let
Žofie Vrbická - Rýmařov	85 let
Drahomíra Dostálová - Rýmařov	86 let
Božena Dobešová - Rýmařov	90 let
Marie Furišová - Janovice	90 let

Rozloučili jsme se

Josef Bochniak - Dolní Moravice	1941
Naděžda Šedová - Malá Morávka	1934
Marcela Dokoupilová - Rýmařov	1948
Josef Hošek - Stará Ves	1933
Rosálie Chavíková - Malá Morávka	1924
Drahomíra Krupová - Stará Ves	1956
Alice Nováková - Rýmařov	1926
Eva Konečná - Rýmařov	1973

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Přehled nejbližších kulturních akcí SVČ Rýmařov

/ssp/ - akce pořádaná ve spolupráci s jiným pořadatelským subjektem

PROSINEC

1. 12. 10 let „kapely“ Moskvič
- estráda

Kavárna DJ Stanley Club 13 / od 18:00 / vstupné: chlebičky

Oslava výročí deseti let koncertní činnosti rýmařovské „kapely“ **Moskvič**. V programu zazní další projekty současných nebo bývalých členů „kapely“, například skupina **Key Features**, **Ladibor Danda** nebo **Müloň**.



7. 12. Koncert na Růžku - koncert /ssp/

Na Růžku / od 17:00 / vstupné 60,-
Pro příznivce alternativní hudby vystoupí skupiny **Čočka**, **Nic moc kvintet** (obě z Brna), **Hynkovy Zámky** z Olomouce a v jednání jsou domácí **Tiché lodě** a **Moskvič**.

25. 12. Bigbeatové Vánoce - koncert /ssp/

Městské divadlo / od 19:00 / 115,-



Tradiční rýmařovský hudební festival. Účinkují: **Koblížci**, **HC3**, **Zatrest**, **TTIOT** a **Key Features**.

Městská knihovna

Pro seniory je studium zábava

Ve středu 21. listopadu se v rýmařovské knihovně sešli studenti Virtuální univerzity třetího věku. Jedenáct seniorů čekala třetí přednáška z astronomie.

Univerzita třetího věku, jako způsob celoživotního vzdělávání zaměřeného na seniory, má v České republice dvacetiletou tradici. Poskytují ji téměř všechny české univerzity, pro seniory z menších měst je však v prezenční formě hůře dostupná.

Právě jim je určena alternativa virtuální univerzity třetího věku (VU3V), společný projekt šesti vysokých škol pod záštitou České zemědělské univerzity v Praze. VU3V umožňuje studentům navštěvovat virtuální přednášky prostřednictvím regionálních konzultačních center. Jedním z nich se letos stala také rýmařovská knihovna.

Ke studiu VU3V se přihlásilo jedenáct rýmařovských seniorů, tři

muži a osm žen ve věku od 60 do 80 let. Od konce října se jednou za 14 dnů setkávají ve vestibulu knihovny, v němž knihovnice připraví malé auditorium s projekčním plátnem. Součástí dopoledního vyučování je přednáška přenášená na plátno z portálu www.e-senior.cz a kolektivní opakovací test. Výuka trvá přibližně hodinu a půl, studenti si poté odnášejí vytištěné sylaby ke samostudiu. Během domácí přípravy plní další, samostatný test

na vlastním počítači, ti, kteří nemají přístup na internet, mohou přijít studovat do knihovny. Letošní studenti nastoupili do pilotního semestru s tématem astronomie. V dalších šesti semestrech, které je čekají, budou již téma kurzu volit sami. Na výběr mají přednášky připravené univerzitními odborníky z nejrůznějších oborů. Vedle praktických oblastí, jako jsou informační technologie, osobní finance nebo lidské zdraví, nabízí VU3V

RÝMAŘOVSKÝ ZÁŠK

LADOVSKÁ ZIMA

Městská knihovna

GALERIE U STROMU POZNÁNÍ

vernisáž
ve čtvrtek 6. 12.
v 16 hodin

výstava potrvá
do 31. 12. 2012



atraktivní témata, např. historii odívání nebo čínskou medicínu. Senioři si mohou vybrat i z oborů lesnictví, etiky či dějin a současnosti Evropské unie. Velký ohlas zaznamenal překvapivě kurz geometrie. Na konci každého semestru studenti plní závěrečné testy, po absolvování celého tříletého studia je čeká slavnostní promoce.

Rýmařovská knihovna se do projektu virtuální univerzity zapojila letos poprvé a rozšířila tak vzdělávací příležitosti seniorů z regionu, který je od nejbližších univerzit vzdálen šedesát kilometrů. Kromě Rýmařova fungují nejbližší konzultační střediska ve Vrbně pod Pradědem, Uničově, Šternberku nebo Šumperku. Celkově je v republice kolem stovky podobných center.

Podle slov ředitelky rýmařovské knihovny Lenky Žmolíkové je reakce samotných studentů na výuku velmi pozitivní. Maximální kapacitu deseti studentů musela knihovna pro větší zájem překročit. Senioři neodrazuje

ani fakt, že jednotlivé kurzy jsou zpoplatněny (150 až 300 Kč za semestr). Rozhodující je pro ně možnost dozvídat se nové informace a poznávat své vrstevníky. „Snažím se udržovat v kondici, rozšířit si obzory. Člověk nikdy neví, co nového se může dozvědět. Je dobré proniknout do hloubky věci,“ ozřejmuje Alena Tomšová důvody, proč se ke studiu přihlásila.

Hanu Kašparovou a Jaroslava Křapu přilákalo téma astronomie. „Mám rád astronomii, to mě přitáhlo. Jsme tu dobrá parta, a proto bych chtěl pokračovat ve studiu dál,“ vysvětluje Jaroslav Křapa. Jednu vysokou školu už má přítom za sebou a není sám, absolventů s titulem je v jeho skupině hned několik. Podle jeho názoru je ale potřeba i v důchodu zatěžovat mozek. Studium navíc vyplní volný čas. „Od studia čekám zábavu, poznávání nových věcí a lidí, a když bůh dá, něco se i naučím,“ dodává s úsměvem další studentka Anežka Příkrýlová. ZN

Z okolních obcí a měst

Školička Stará Ves

a

Sdružení rodičů a přátel školy
vás srdečně zvou na

MIKULÁŠSKOU BESÍDKU,

kteřá se bude konat v sobotu
1. 12. 2012 v 16.00
v kině ve Staré Vsi
Andělé a čerti všech velikostí vítáni!



Kulturní komise města Břidličná
VÁS SRDEČNĚ ZVE NA

ADVENTNÍ KONCERT

KTERÝ SE KONÁ
V NEDĚLI 2. PROSINCE 2012 OD 16 HODIN
VE FARNÍM KOSTELE V BŘIDLICHNÉ.

ÚČINKUJÍ:
LANDEK QUARTET OSTRAVA,
BERNARDINI BŘIDLICHNÁ



VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ



ADVENTNÍ SETKÁNÍ

Školička Stará Ves

a

Sdružení rodičů a přátel školy
pořádají pod záštitou starosty obce
adventní vystoupení dětí a hostů

6. 12. 2012 v 17.00 v kině ve Staré Vsi,
vystoupí děti ze ZŠ a MŠ a Zuškaband Rýmařov

20. 12. 2012 v 17.00 v místním kostele,
na programu je vánoční hra „Cesta k jesličkám“

Výtvarný klub

Od října 2012, po prázdninové odmlce, začal opět pracovat výtvarný klub Muchomůrka ve Staré Vsi. I v letošním školním roce ho pod-



Foto: archiv ZŠ Stará Ves

pořila Nadace OKD z programu „Pro radost“ částkou 100 000 Kč. Místní školička mohla otevřít hned dva kurzy keramiky pro děti a jeden pro dospělé, které lektoruje paní Lenka Srovnalová. Žáčci ze základní školy si dále vyzkoušeli práci s přírodními materiály, z nichž vyráběli podzimní dekorace nebo aranžovali suchou vazbu.

V rámci projektových dnů si potom připravovali dramaturgii pohádky *Co všechno musí dělat Podzim*. Vyráběli roztodivné kostýmy a malovali kulisy. Vystoupení se vydařilo na jedničku a potěšili s ním hlavně nejmenší děti z mateřinky.

Pro maminky byla zorganizována další lekce oblíbeného korálkování s paní Danou Rollerovou. Do Vánoc bychom ještě chtěli stihnout výrobu lisovaných přáníček a novoročenek, chystáme se na netradiční patchworkové ozdoby na stromček, zkusíme voňavé gelové svíčky a nazdobíme perníčky. A pokud byste chtěli strávit adventní čas trochu jinak, zveme případné zájemce na školní hru *Cesta k jesličkám*, která se uskuteční 20. prosince 2012 v 17.00 v kostele ve Staré Vsi. Vystoupení pod taktovkou paní učitelky Štěpánové bude spojeno s výstavkou vlastnoručně vyrobené keramiky. Přijďte pobýt. *Eva Staňková*

NAŠE LISTÁRNA

Jak se kazí radost

V září letošního roku proběhlo v Rýmařově slavnostní otevření tréninkového hřiště s umělým trávníkem třetí generace, které se stalo chloubou sportovců i města. Při realizaci projektu



byly současně upraveny okolní pozemky na Žižkově ulici a obnovena funkčnost dešťového propustku.

Dne 21. listopadu, kdy se konal trénink malých fotbalistů, jsem zjistil, že nové brankové sítě byly zničeny (násilím rozřezány) nějakým „hrdinou“ natolik, že je bude nutné nahradit novými. V té chvíli mi bylo do breku. Přemítám o tom, jaký člověk může něco podobného udělat. Mohl to být snad jedině zakomplexovaný a navíc zlý chudák, který v životě nic užitečného neudělal a není schopen ničeho víc než se pod rouškou tmy a anonymity takto uboze projevit a ublížit všem okolo sebe.

Bohužel s vandalismem se v Rýmařově setkáváme na více mís-

tech (nové hřiště Dukelská, zahrada Hedvy, výsadba zeleně, vyvrácené popelnice, dopravní značky atd.). Člověk si musí položit otázku, zda má cenu něco nového vytvářet. Jsou to vůbec lidé, jejichž hlavním smyslem života je jen ničit a neuznávat práci druhých?

Tato situace mě donutila napsat tento krátký článek a upozornit veřejnost, aby nebyla lhostejná k tomu, co se v našem okolí děje. Město vyvíjí značné úsilí při realizaci nových projektů za nemalé finanční prostředky, tím víc nás vandalismus mrzí a bere motivaci k další práci. Záleží na všímavosti nás všech, abychom si chránili to, co jsme v našem městě vybudovali.

Foto a text: Ing. Jiří Furik

Užitečná informace

Jak nespadnout do pasti 4 Levnější plyn, elektřina a telefonování?

Stalo se, že paní Marie (68) uzavřela s obchodními zástupci jednoho dodavatele energií dle jejich vyjádření „velmi výhodnou smlouvu“ na dodávku elektřiny. Až po uplynutí 14denní lhůty k odstoupení od uzavřené smlouvy se dozvěděla, že smlouva není zdaleka tak výhodná, jak slibovali obchodní zástupci. Vzhledem k tomu, že smlouva byla uzavřena na dva roky, musí paní Marie (nechce-li se pouštět do nejistých sporů s novým dodavatelem) čekat na zvýše-

ní ceny za elektřinu, které jí umožní smlouvu bez sankce zrušit a přejít k jinému dodavateli.

Fenoménem poslední doby jsou nezanedbatelné návštěvy prodejců, kteří se ohánějí velkými úsporami peněz, když změníte dodavatele elektřiny či plynu, popř. telefonního operátora. Pamatujte na to, že nemáte povinnost je vpouštět do svého bytu či domku a předkládat jim na jejich žádost „ke kontrole“ vyúčtování služeb. Přestože často opravdu lze změnou dodavatele či



operátora něco ušetřit, je velmi nepravděpodobné, že vás navštíví zrovna prodejce s nejuhodnější nabídkou. Mnohdy to bude spíše prodejce nejdřívější či nejméně seriózní.

Podomní prodejci jsou placeni podle počtu uzavřených smluv. Setkáváme se i s případy, kdy - zejména žije-li senior v domě s dětmi či vnoučaty, které mají samostatnou domácnost - se jej prodejce snaží vmanévrovat do podpisu smluv „i za ně“. Že je to v rozporu s právem, mu vůbec nevadí.

Podomní prodejci mají velký dar řeči a přesvědčování. Pokud na vás nebudou zabírat, nevzdávaj se

a vytáhnou těžší kalibr: „Víte, jak máte chytrého starosta? Ten podepsal a radoval se, kolik ušetří.“ „Váš soused Novák odvedl si vzal kalkulačku a počítal a pak mi dal za pravdu a děkoval.“ A vy? Řeknete si, že když podepsal starosta a ten že má pod čepicí, podepíšete taky. Na pozoru se mějte i před osobami, které se vydávají za zástupce vašeho stávajícího dodavatele či operátora. Ten s vámi totiž zásadně komunikuje jinou formou než osobní návštěvou. Vždy trvejte na ověření totožnosti dané osoby, vhodné je se na jeho vztah ke společnosti dotázat i na informační telefonní lince pro zákazníky va-

šeho dodavatele či operátora. Budete-li na vázkách, zda podepsat, či nikoliv, domluvte se s prodejcem, aby přišel za dva či tři dny, abyste si mohli v klidu přečíst návrh smlouvy a ověřit si jeho informace. Pokud vám odmítne smlouvu k prostudování předat, víte, na čem jste, a důrazně ho odmítněte. Dobře si pamatujte, že na první pohled výhodnější cena může být spojena například s nevýhodnými smluvními podmínkami.

Občanské sdružení spotřebitelů
TEST

Občanské sdružení spotřebitelů
TEST se sídlem Černomořská

419/10, 101 00 Praha 10-Vršovice je vydavatelem časopisu *dTest* a provozovatelem webových stránek www.dtest.cz, kde jsou publikovány výsledky nezávislých a objektivních testů výrobků, varování před nebezpečnými a zdravotně závadnými výrobky, informace o právech, které chrání spotřebitele a posilují jejich postavení vůči prodávajícím, a další rady. Spotřebitelská poradna je k dispozici na tel. 299 149 009 každý všední den mezi 9. a 17. hodinou.



Organizace a spolky

Diakonie Centrum sociální péče a sociální práce
Středisko v Rýmařově

Diakonie ČCE – středisko v Rýmařově pořádá pro seniory

Mikulášskou besídku

Kdy? 3. 12. 2012 v 15:00
Kde? v sále ZUŠ

Program:

- * Vystoupení dětí MŠ 1. máje
- * Vystoupení žáků ZUŠ
- * Vystoupení Chrámového sboru pod vedením Mgr. Wolffa
- * K poslechu a tanci zahraje p. Zikmundová a p. Bulko
- * Občerstvení zajištěno

Na Vaši návštěvu se těší zaměstnanci Diakonie ČCE – střediska v Rýmařově

VÁNOČNÍ ZDOBENÍ

v Nedělní škole řemesel ve Stránském
1. a 2. prosince 10 - 16 hodin

Výroba adventních věnců, svícnů a originálních ozdob pomocí tradičních řemesel, ale i moderních technik zdobení.

Přijďte si vyrobit opravdový originál v příjemném prostředí! Vezměte s sebou i děti, mohou společně tvořit nebo lenošit na peci.

Srdečně zve Občanské sdružení Stránské
www.stranske.websnadno.cz

Nela Prášilová z Rýmařova postupuje do semifinále České Miss 2013

Jednadvacetiletá Nela Prášilová z Rýmařova se v ostravském castingu soutěže krásy zařadila mezi tři nejlepší a postupuje do semifinále České Miss 2013.

V sobotu 24. listopadu se uskutečnil už jedenáctý regionální casting České Miss 2013, porota vyslala z Ostravy do semifinále tři soutěžící. Jsou jimi dvaadvacetiletá Tereza Ostárková z Hlučína, devatenáctiletá Adéla Tomečková z Čavisov a jednadvacetiletá Nela

Prášilová z Rýmařova, která na ostravském castingu soutěžila pod číslem 12. „Sobotní casting se mi velice líbil. Příjemně mě překvapilo, že se holky navzájem podporovaly, čekala jsem větší rivalitu. Jsem ráda, že jsem přes takovou velkou účast a konkurenci uspěla a dostala se do semifinále. Do přípravy se budu snažit dát vše. Momentálně přemýšlím nad volnou disciplínou, která by mohla zaujmout porotu tak, abych se

probojovala do finále. Semifinále se uskuteční 13. prosince 2012 v Clarion Congress Hotelu v Praze, tak mi držte pěsti!“ pochlubila se semifinalistka Nela Prášilová.

Casting soutěže, ve které se dívky mohou stát příští Českou Miss, hostilo Obchodní centrum Forum Nová Karolína v Ostravě a prostor, kde se akce konala, byl už hodinu před castingem zaplněný krásnými dívkami, fandícími diváky a fotografy. V porotě tentokrát usedla například Miss ČR 2009 Aneta Vignerová, Česká Miss posluchačů Frekvence 1 z roku 2011 Lucie Klukavá, Česká Miss 2012 Tereza Chlebovská, fandit adeptkám přišel i Tomáš Ujfaluši s dcerou Kačenkou, v publiku s nimi usedl i Marek Jankulovski. Celým odpolednem provedl soutěžící i diváky Petr Vagner a zaspívala Markéta Pouličková.

„Casting dostal naprosto výjimečný náboj, protože v okamžiku zahájení jsme dostali zprávu

s Filipín, že Česká Miss Earth Tereza Fajkssová, která nás reprezentovala na světové soutěži Miss Earth, právě v tom okamžiku soutěž vyhrála, a stala se tak první Češkou, která tento titul získala. Sklidila obrovský potlesk a nadšený výskot všech zúčastněných, v publiku bylo vidět i dojetí. Terezino vítězství ukázalo soutěžícím dívkám, že účast v České Miss má smysl a při dobré přípravě je možné dosáhnout i velkého vítězství,“ přiblížila Tereza Typoltová z PR & Marketing Manager České Miss.

Z ostravského castingu postoupily do semifinále, které se koná ve čtvrtek 13. prosince v Praze, tři nejkrásnější dívky. Pokud postoupí i do finále, utkají se 23. března v přímém přenosu na obrazovkách Prima Family. Česká Miss 2013 získá kontrakt na 1 milion korun. Všechny finalistky soutěže absolvují před finále soustředění na Filipínách. Studio STA, o. s.

www.studio-sta.cz

Foto a text: Radek Vráblik



Čtení ze stoletých novin

Nový president Spojených států.

Volba presidenta Spojených států severoamerických, s takovým napjetím na všech stranách očekávaná, jest u konce a nástupcem Taftovým zvolen kandidát demokratické strany *Wilson*. Demokraté slaví opět vítězství. Kandidát jejich dostal 408 hlasů, Roosevelt 104 a Taft 11 hlasů. Jaké bude míti volba Wilsonova následky v Americe?

Po svém zvolení prohlásil Wilson, že moc plutokracie třeba zlomit a že obchodní svobodu Spojených států nutno obnovit. Také ku zdokonalení dělnického zákonodárství je žádoucí brzo přikročit. V těchto málo slovech je obsažen celý dalekosáhlý program nového presidenta. Splnění jeho nebude však snadné. Roosevelt začal ostře vystupovat proti peněžním magnátům a trustovým králům a přece právě za jeho vlády byla moc trustů ještě posílena, zejména zvýšením celního tarifu. Peníze, které v Americe hrají úžasnou roli, vyhrály opět, a proto jest otázkou, zdali nový president jejich moc zlomí.



Nový typ vozů elektrické dráhy ve Vídni.

Na trati elektrické dráhy vídeňské Mariahilfstrasse - Schönbrunn byly v těchto dnech zavedeny nové typy vagonů. Vykazují zvláštnost: *dvě poschodí*. Není vyloučeno, že budou brzo zavedeny také na jiných tratích.



Česká škola ve II. okrese zapečetěna.

Ve čtvrtek odpoledne byla česká škola v Schützengasse na Landstrasse zavřena a zapečetěna. Do budovy dostavila se magistrátní komise, a odvolávajíc se na poslední dva výnosy magistrátu, chtěla přikročit k zapečetění! Protože však tou dobou se vyučovalo, musela komise odejít s nepořízenou. Po 4. hodině, když vyučování bylo ukončeno, přišla komise znovu. Tentokrát nalezla zde několik set osob, ponejvíce otců a matek dětí, českou školu navštěvujících, které chtěly zavření a zapečetění školy zabránit. Na chodbách, v učebnách a na ulici odehrávaly se vzrušující scény. Děti plakaly, matky a otcové jejich protestovali, avšak magistrátní komise stála na svém. V zoufalství vysadili rodičové dveře školních učeben, které měly být zapečetěny, aby znemožnili položení pečeti. V kritickém okamžiku, když již se zdálo, že dojde k násilnostem, přišli čeští poslanci a členové delegace, dlíci ve Vídni, kterým se podařilo dav lidu uklidnit, takže magistrátní komise mohla svůj úřední výkon provést. Následujícího dne přijelo pak do školy 40 hasičů s 2 vozy prken, kladiv a hřebíky, kteří všechny třídy, u kterých byly vyvěšeny dveře, *pobili prkny a zabezdili*. Při tom došlo k novým demonstracím před školou shromážděných rodičů. Spolek Komenský podal proti zapečetění rekurs, kromě toho bude záležitostí předmětem akce české delegace na radě říšské.



Falešná mobilisace ve Francii.

V jedné francouzsko-švýcarské pohraniční obci dovolilo si několik ferinů smělý kousek, který podobá se případu kopnického ševce Voigta. Přestrojili se za četníky a přišli do obecní kanceláře v Bessaugue, kde purkmistrovi obce namluvili, že jsou vládou vysláni, aby svolali všechny rezervisty, v obci Žijící. Zároveň vyzvali na duchu trochu omezeného starostu, aby vydal jim obecní pokladnu, protože k účelům mobilisačním potřebují peníze. Purkmistr svolal všechny rezervisty, vydal podvodným četníkům pokladnu a tito přirozeně co nejdříve zmizeli, o poplašeného starostu a rezervisty se nestarajíce. Úřady po podvodnících pátrají, dosud však marně.

Zánik Evropy.

Evropo, rozluč se se světem. Američané prorokují ti brzký konec. Za šedesát let nezbude z tebe nic. Zemětřesení a mráz tě zničí - - tak alespoň píše prof. dr. Al. Nobles ve Filadelfii, známý prorok všeho zlého. Prof. Nobles tvrdí, že Evropa následkem mocné vulkanické exploze zmizí se světa. Aby výrok jeho nebyl snad pokládán za žert, odůvodňuje je vynikající ten seismolog takto: Již po dvě stě let připravují přírodní síly tuto gigantickou katastrofu, a všechno svědčí o tom, že nejmladší, nyní žijící generace bude této hrozné události přítomna. Starý svět bude vodou spláchnut, jelikož zemská kůra v obvodu hranic evropské pevniny je ve všech směrech podemleta, čímž vytvořena obrovská

podzemní galerie, která se naplňuje poznenáhla vulkanickými látkami. Dnes ještě nedotknutá zemská kůra povolí tlakem vnitřního ohně a bude zničena několika eruptivními zjevy. Professor Nobles má kromě toho ještě několik jiných důkazů pro své potvrzení, jež má za nesporné. Stěhování Evropanů do Ameriky jest v jeho očích jakýmsi přirozeným pudem po sebezachování; katastrofou ohrožené národy dávají se, pudem vedeni, na útěk. Pro ty, kteří vysvětlují vystěhovalectví příčinami hospodářskými, má pan professor toliko útrpný úsměv. Neboť jestliže vystěhovanci o nebezpečí, které jim v budoucnu kyne, ničeho nevědí, je tím větší důkaz, že katastrofa nastane. Vždyť prchají

vlaštovky u nás narozené také na jih, aniž by věděly. - Instinkt! Aniž by to věděly, oznamují svým odletem příchod zimy. Ale i to není ještě vše. Seismické otřesy - změní běh Golského proudu. Dobrodiní z něho plynoucí dostanou se Spojeným státům, kdežto od severní točny přicházející ledový proud vrhne se na Evropu. Tato změna podmorských proudů dokončí zkázu Evropy a zničí zimou to, co katastrofou zemětřesení ještě zachováno zůstane. Ale ostatně dobře na Evropu! Je nejvyšší čas, aby zanikla. Stará ta škatule je beztak již nadprodukcí v zemědělství i průmyslu takřka vyčerpána. Proto čert ji vem! Vzhůru do Ameriky! Na shledanou, pane professore Nobles!

ŠOTKOVY ROZMARY

Malíř (básníkovi): „Já ti závidím. Žádných nákladů nemáš. Nic, než inkoust, papír a péro. Ostatně také s pouhou tužkou bys vystačil.“

Básník: „Oho, a to myslíš, že víno, kterým se uvádím do nálady, nestojí nic?“

Básník: „Je mi tak, jako by celý můj život byl přešel v mou báseň. Byl jsem všecek vyčerpan, když jsem ji dopsal.“

Nakladatel: „Mně se taky tak vedlo, když jsem ji četl.“

Stabilní postavení.

Dozorce nad vězni: „Mlčte, číslo 45! Ani slova víc, nebo...“

Vězeň: „Cože? Vy mi chcete hrozit? Já jsem tu na trvalo, na plných dvacet let, ale vy můžete být propuštěn kdykoli!“

Při čtení.

Dáma: „Podívno, tato kniha je tak chválena, každý o ní mluví, a já čtu - čtu a nic nemravného v ní nemohu nalézt...“

Teta se hněvá na šestnáctiletou Elsu: „Tak? Ty se díváš klíčovou dírkou? Když jsem byla v tvých létech, ani jsem nevěděla, nač klíčová dírka je.“

Pan Jiříčka: „Včera oslyšel jsem prosbu jedné ubohé paní, když na mně žádala menší částku peněz. Následkem toho jsem celou noc nespál, zvuk jejího hlasu mi ustavičně zněl v uších.“

Pán: „Je vidět, že máte měkké srdce. A kdo byla ta ubohá paní?“

Pan Jiříčka: „Má žena.“

Podívno.

„Kde je maminka?“

„Před dvěma hodinami odskočila si na pět minut k sousedce.“

Ze zkušenosti.

Chef: „Lituji, ale nepřijímám do svých pisáren gymnasty, poněvadž taková lidé nemají o obchodu a jeho problémech ani ponětí.“

Uchazeč: „Myslíte, pane?“

Chef: „Vím to zcela určitě. Studoval jsem také gymnasium.“

Turista: „To je pěkná silnice. Snad nejpěknější v okrese.“

Domorodec: „Ano, to je také naše „pohlednicová“ ulice.“

Nabídnutí k sňatku.

Dáma, mladá, hezká, duchaplná, chudá, ráda by se za účelem sňatku seznámila s pánem zcela opačných vlastností.

A: „Jakou ženu bys raději si vzal, houslistku nebo pianistku?“

B: „Kdyby to musilo být, tedy vždy radši houslistku.“

A: „Proč?“

B: „Protože housle mohu vyhodit třeba oknem, ale piano je těžká věc.“

O svatbě.

A: „Pohled, to jsou populární svatebčané! Kostel je davem lidu obklopen!“

B: „Ty vesměs pozvala nevěsta, aby ženich v poslední chvíli nemohl uniknout.“

Mladý manžel (na svatební cestě): „Ale kam se jen poděla naše polévka?“

Hostinský: „Nevěděl jsem, kdy se panstvo přestane líbat, tak jsem ji dal zatím v kuchyni přihrát.“

Spolehlivý prostředek.

Muž: „Pane hostinský, dovolíte, abych vás pozval na sklenku vína?“

Žena (tiše): „Muži, co tě napadá?“

Muž: „Mlč, bude-li pít s námi, donese na stůl přece něco slušného k pití.“

„Ale Karle, co ti to napadlo? Dávat číšnici korunu spropitného.“

„Buď ticho! Vrátila mi o 10 K víc, musím tedy ukázat, že nejsem špína.“

Jsou na světě tak tvrdá srdce ženská, že se může muž do nich zapsati jen diamanty!

GUMOVÉ

ochranné speciality, pravé amer. zboží, ruční práce, pro pány i dámy. — Lady Regenerator pro dámy, novinka stále nositelná za K 8.—, — Irigatory, enem, stříkačky atd. — Gumové 1 tučet za 2 K, 3 K až 10 K. — Mnoho novinek. — Cenníky s obsáhlým poučením zasílá zcela nenápadně

JOSEF BROŽ, KARDAŠ. ŘEČICE (ČECHY).

1264

OKRASOU KAŽDÉ KŘESŤANSKÉ RODINY

JEST UMĚLECKÉ DÍLO SLAVNĚHO

AKADEMICKÉHO SOCHAŘE

EMILA ZAGY

TRNÍM KORUNOVANÁ HLAVA SPASITELOVA

X TERAKOTY, V PŘÍROZENÉ BARVĚ, SPOČÍVAJÍCÍ NA KŘÍŽI Z IMITACE DŘEVA MAHAGONOVĚHO. NĚPÁTRNÁ CENA UMĚLECKÉHO DÍLA TOMOTO POUZE

K 15.—

OBJEDNÁVKY ZASÍLÁ PROTI PŘEDEM ZASLANÉMU OBNOU NEB DOBÍRCE

ANT. HRAZDIRA, VÍDEŇ X. 1, FAVORITENSTR. 130.

Úsměvně

Koupím si čokoládovou...

...podkovu pro štěstí

Najít dnes podkovu pro štěstí je malý zázrak. Proč je podkova symbolem štěstí? Spisovatel Petr Herynek ve své knize o českých obyčejích píše: „Okování koně bylo poměrně drahé, a když jednu z podkov ztratil, což se poznalo podle nepravidelného klapání podkov, vydal se majitel ji hledat. Našel-li ji, považovalo se to za štěstí.“

Keltové například věšeli podkovy na svá obydlí, protože byli přesvědčeni, že kov má kouzelnou moc. Staří Číňané zase spoléhali na magický potenciál jejich tvaru...

Kdo podkovu najde, měl by si být vědom toho, že jde o výjimečnou věc. Měl by ji odevzdat majiteli. Podle pověr by měla podkova

viset nad domovními dveřmi. Poloha je také předmětem spekulací. Říká se, že když visí ve tvaru písmene U, udrží v sobě všechno pozitivní. Opačný názor tvrdí, že do ní takto naprší smůla.

Jsou to báchorky. Za pokus ovšem její pověšení stojí. Když nepřinese štěstí, máme aspoň pěknou dekoraci. A dort ve tvaru podkovy? Bude se aspoň dobře krájet. A chutnat taky. I moje čokoládová.

Čtyřlístek?

Opominu dětský časopis s Fifinkou. Jetelový čtyřlístek je list složený ze čtyř samostatných lístků, a protože je vzácný, považuje se jeho nález za štěstí. Když jsem naposledy držela v ru-

ce kytku ze čtyřlístků, moje kamarádka, takto promovaná zemědělská inženýrka, prohlásila: „No to je toho! Degenerovaná jetelina...“

A jestli mi nevěříte, sáhněte mi na nos!

Možná znáte tu dětskou hru, kdy se mělo ukázat, zda dotyčný mluví pravdu. Jak nos souvisí se lží? Budete se divit, ale souvislost existuje. Při lhaní sice nemusíte mít strach, že vám nos naroste jako pohádkovému Pinocchiovovi nebo se zvětší jako panu Cyranu de Bergerac, ale lehce se nafoukne a zdurí. Lhaní je totiž stres a ten se mimo jiné projeví zčervenáním. Lžu jako když stiskne.

Přeji vám všem pohodové podzimní dny! Si

Nad stránkami městské kroniky

Roky 1978 a 1979

Předsedou MěNV byl nadále Jiří Toman a tajemníkem Alois Talčík, ale v květnu se konaly doplňovací volby, při nichž byli zvoleni noví poslanci. Stali se jimi Milan Nehera, Jarmila Valčíková, Josef Stacho a Ing. Vlastimil Bělský. K jiným podstatným změnám nedošlo.

Bezesporu nejvýznamnější zvelebovací akcí roku bylo dokončení výstavby kulturního domu. Stavba začala v roce 1973 a trvala asi pět let. Během výstavby se objevovaly závažné potíže, třeba se zajišťováním materiálu a finančních prostředků, se spoluprací s dodavatelskými organizacemi, s nepřízní počasí atd. Mnohdy se zdálo, že potíže jsou nad síly lidí, ale s vyvinutím značného úsilí se nakonec vše podařilo vyřešit.

I po desítkách let je třeba ocenit práci těch, kdož za stavbu nesli největší díl zodpovědnosti. Byli to Jiří Toman, Alois Talčík, Josef Biras - vedoucí odboru výstavby MěNV, Josef Laštůvka - stavbyvedoucí, Jaroslav Chronek - technický pracovník stavby a mnoho dalších. Stejně tak je nutno ocenit podíl občanů města, místních závodů a organizací, které brigádnickou pomocí průběh stavby významně ovlivnili. Celkem bylo při stavbě domu kultury odpracováno více než 80 000 brigádnických hodin. Jednalo se většinou o práce fy-

zicky náročné - kupříkladu kopání šachtic pro základy, které měly rozměry 2x2x2 metry a nebylo v nich možné použít mechanizačních prostředků. Velmi významná byla pomoc místních závodů. Zaměstnanci RD Jeseňník, závodu Rýmařov, odpracovali 21 000 brigádnických hodin, zaměstnanci Hedvy 8000, Technických služeb 3500, Oblastního bytového podniku 3300, Čs. státních lesů, závodu Janovice, 3000 a Geologického průzkumu 1800 hodin. Z organizací Národní fronty odpracovali nejvíce členové Svazu ovocnářů a zahrádkářů - 2500 hodin, příslušníci TJ Jiskra 1800 hodin atd. Tři jednotlivci zde odpracovali více než sto brigádnických hodin - Richard Štěrba 172, František Ticháček 120 a Jaroslav Nejedlý 104 hodin.

Celkové finanční náklady dosáhly částky 14 400 000 Kčs, z toho místní závody přispěly částkou 5 000 000 korun. Z dnešního pohledu se tyto sumy zdají nízké, musíme však vzít v úvahu tehdejší poměry, především ceny. Dovedete si představit, že by se dnes měl kulturní dům postavit za tuto částku?

Podívejme se ale na další témata. Dodávky vody nebyly bez problémů. Za časté poruchy mohla zastaralost vodovodní sítě a její neodpovídající kapacita, navíc byly značné ztráty při rozvodu

vody. Odhadovaly se na 30 % celkové spotřeby. Proto se voda během celého roku večer zastavovala a pouštěla se až brzy ráno, aby se ztráty snížily.

Na září roku 1978 připadlo 100. výročí zahájení provozu na trati Valšov - Rýmařov. Žádné oslavy se sice nekonaly, ale vlaková distanace dostala novou vlakovou soupravu s většími a pohodlnějšími vozy. Ty dosavadní měly jen dřevěná sedadla, v nových vagoncích byla potažená koženkou a změkčená výplní. Zlepšení sice nevalné, ale přece jen nějaké.

V září se konal 3. ročník Rýmařovské padesátky. Měla tři trasy: 25 km, na kterou se vydalo 318 účastníků, 35 km urazilo 91 turistů a 50 km šlo 194 vytrvalců. Účast byla obdivuhodná.

Závěrem dvě statistické poznámky k počtu obyvatel a počasí: K 31. prosinci 1978 měl Rýmařov 9386 obyvatel. Během roku přibýlo 108 lidí. Průměrná roční teplota byla 5,09 stupňů Celsia, což je i na naše město teplota značně nízká. Nejnižší byla -21,8 °C (19. února) a nejvyšší pouhopouhých 26 °C (28. července). Za rok napršelo 783,1 mm, což také není příliš mnoho. Rok 1979 nebyl tak bohatý na události jako předchozí. Celý byl poznamenán rozmary počasí. Začátek března byl sice teplý a sněhu rychle ubývalo, ale asi v polovině měsíce se situace ob-

rátila. V pátek 30. března celý den sněžilo, takže večer byla zase souvislá sněhová vrstva. I následující den ještě sníh padal, i když méně, pak 7. a 8. dubna a naposledy 1. a 3. května. Potom se udělalo krásně a celý květen i červen bylo tak nádherně, jak zde bývá málokdy. Ovšem brzy se začalo projevovat sucho, které poznamenalo úrodu. Rýmařov na tom byl lépe než některé jiné oblasti republiky. V přírodních koupalištích se lidé koupali již v červnu, ale pak už vůbec ne. Nejvyšší červencová teplota byla jen 18,7 °C. Průměrná roční teplota byla 5,79 °C. Nejstudenějším měsícem byl leden s průměrnou teplotou -7,05 °C, nejteplejším červen s průměrem 16,19 °C.

Velké problémy byly v zásobování obyvatelstva uhlím a energiemi. Hned počátkem ledna uhodily silné mrazy, značně poklesla těžba hnědého uhlí, což znamenalo i snížení výroby elektřiny. Velká část závodů proto nemohla několik dnů vůbec pracovat. Tři týdny v lednu se nevyučovalo ve školách. Tato situace se projevila i v našem městě. Závody musely po dobu asi jednoho týdne snížit provoz, veřejné osvětlení svítilo jen na náměstí a některých hlavních ulicích, takže téměř celé město bylo ve tmě. Televize nevysílala žádný program, nekonaly se ani kulturní akce. Teprve po několika dnech se situace začala zlepšovat, ale trvalo ještě dosti dlouho, než se zcela normalizovala.

V červenci byly ceny všech druhů energie zvýšeny asi o 50 %. 100 kg hnědého uhlí bylo za 20-25 korun, jeden metr krychlový plynu byl za 30, po zdržení za 50 haléřů atd. Ve stejnou dobu se zvýšila i cena dětského ošacení a obuvi, ale současně se zvýšily i dětské přídatky o 50 korun měsíčně, na jedno dítě to bylo 140 Kčs, na dvě 530 Kčs atd. Zvýšení cen dětského oblečení a obutí bylo značné. Kupříkladu šatičky na dítě do 5 let dříve za 50, po zdražení za 100 Kčs, chlapecká zimní bunda dříve do 300 Kčs, po zdražení do 450 korun, dětské boty, které stály 50, po zdražení byly za 105 Kčs.

A to by snad pro tento rok stačilo. *Vratislav Konečný*



Paní učitelky J. Labounková, M. Piňosová, Z. Hykelová, J. Jahodová a A. Zajícová na jedné z oslav 1. máje

Soutěž Marie Kodovské

Marta Gärtnerová

Na vrcholu jehly

Na vrcholu jehly začíná být nával,
prý jakýsi Michael a jakýsi Nadal.

Papež si klekl, aby zlíbal ostrý hrot.
Přišel mrtvý Puccini se svou Turandot.

Velryba se taky na ten vrchol třese.
Komár strachy piští, že ho neunese.

Přijela v bouráku známá prostitutka,
těší se, jak se tam s dalajámou utká.

Na špičce jehličky, jak na střeše světa,
stojí alfa samec se samicí beta.

Přiletěl párek andělů, alelujá zpívá,
všechno šlo rázem do kelu.
Jehlička se kývá.

Čekání na sních

Potrhané nebe
s jazyky mraků
a Slunce vystřelené z praku
líže horizont

Sůl z těla vytéká a solí
havraní nohy v poli
a teplé hlíně v hrudi
měkne zvon
adventního času

Věčný moment lásky

Postupně ztrácím prsty a dlaně
a zápěstí
Brzy mě najdou v Mykénách
a nebo v Dolních Věstonicích u Brna
Jen břicho a prsa a ramena
Budu z milosti
hliněná
Moje ztracená ústa vystoupí
jako znamení Medúzy mezi hvězdy
a než je
třesoucí se
napíchnu na svou anténu
prolétávající družice
stihnu ti zazpívat:
Žil jsi u protinožců v Austrálii
proto jsem tě nikdy nepotkala
Ale ve snech se naše
hliněná chodidla
lehce dotýkala

Vánoční

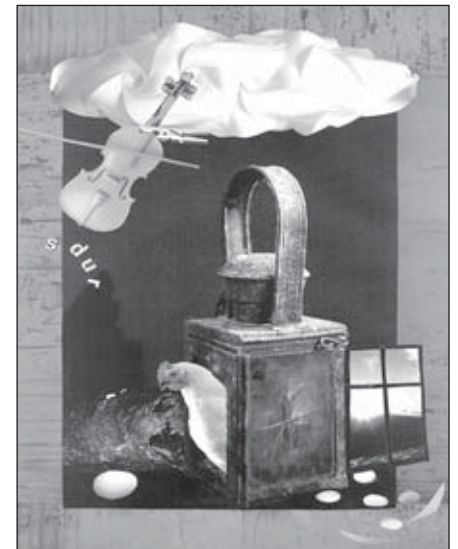
Stojím před vánočkou
Jehličí v klíně
Myšlenka mi snadno uletí
ke kočce na komíně

kde v souladu
se vžitým obrazem
ta kočka vztyčeným ocasem
dloube do Měsíce

Pak moje myšlenka přistane zas dole
Já jsem ta domina! zahučím na hmotu
na pracovním stole
a spoutám ji devíti provazy

Na posilněnou dám si kapku rumu
Pak bodnu a bodnu a bodnu
do hmoty několik párátek
To je ten můj um

Pak odletím zase nazpátek
na komín
kde s kočkou dopijeme rum



Marta Gärtnerová: Es dur

Akce hradu Sovince

Hradní brány se o Vánocích znovu otevřou

Poprvé od roku 2000, kdy hrad Sovinec získalo do opětovné správy Muzeum Bruntál, bude v průběhu vánočních svátků hrad zpřístupněn veřejnosti.

„Brány hradu Sovince by se měly mimořádně otevřít od 26. do 30. prosince v době od 10 do 15 hodin. S nápadem přišlo Muzeum Bruntál, které se snaží o co největší vstřícnost vůči návštěvníkům a přichází stále s novými nápady,“ sdělila k nevedení pětidenní akci kastelánka hradu Kateřina Jarmarová. Dále uvedla, že v případě velmi nepříznivého počasí (sněhová kalamita apod.) budou organizátoři o otevření



hradu aktuálně informovat na webových stránkách www.hradsovinec.cz, případně se mohou zájemci obrátit s dotazem na tel. číslo 554 219 863 nebo 554 295 113.

„Prohlídky budou volné, tzn. procházky po svátečně vyzdobeném hradě bez výkladu, popř. bychom výklad řešili jen pro skupinky na objednávku. Myslíme si, že pro návštěvníky je tato akce zajímavá hlavně v tom, že se poprvé budou moci v zimním období projít po hradě a ocenit nádherné zimní výhledy. Nechceme otevírat žádné expozice, jen hradní věž a místnosti, které nepodléhají zazimování. Samozřejmě pro nás bude značně náročné zajistit bezpečnost návštěvníků, sních je zde nevyočitatelný, takže je možné, že v případě nějaké sněhové katastrofy budeme muset opět zavřít - ale předpověď je maximálně příznivá a slibuje klasické „ladovské“ Vánoce,“ přiblížila vánoční program Sovince Kateřina Jarmarová.

Cílovou skupinou budou podle kastelánky nejspíš nejen rodiny místních

obyvatel a chatářů, kteří zde budou trávit vánoční svátky, ale také turisté projíždějící v zimě přes Sovinec směrem k lyžařským střediskům. Podle toho, jaký bude letos zájem, a také podle toho, jak bude probíhat provoz těchto prohlídek, by v nich Muzeum Bruntál pokračovalo i v budoucnu.

Hrad Sovinec se poté bude otevírat až v nové sezóně 2013 na velikonoční svátky, které připadají již na přelom března a dubna. Muzeum připraví úplně novou akci, která bude kromě tradičního velikonočního jarmarku probíhat v režii Barrandovských ateliérů z Prahy. Návštěvníky v sálech Jižního paláce bude čekat půjčovna barrandovských kostýmů, které si mohou nejen vyzkoušet, ale za poplatek se v nich nechat také profesionálně vyfotit a fotky si odnést domů, uvidí výstavu originálních kulis a kostýmů z oblíbené pohádky „Hrátky s čertem“ a chybět nebude ani šermířský a hudební program. Akce ponese název Barrandov na Sovinci. Návštěvníci se mohou těšit na celou sezónu, která jim přinese pestrý výběr víkendových akcí, jak na ně byli zvyklí z minulých let.

JiKo

Připomínáme si

V neděli 2. prosince zapálíme první svíčku na adventním věnci, nastává totiž začátek liturgického roku a příprav na nejkrásnější svátky v roce - Vánoce. V teologickém smyslu se advent vyznačuje dvojím očekáváním - slavností narození Ježíše Krista a jeho druhého příchodu na konci času.

Advent...

pochází z katolické církve. Je to období radostného očekávání - věřící se těší na příchod Spasitele, ostatní na nejpříjemnější svátky v roce. Kdo si v těchto dnech přivstane a kolem šesté hodiny je v kostele, uslyší takzvané roráty, písně,

kteří se zpívají na jitřních mších. Křesťané doporučují pro adventní týdný mírný půst, protože střídmost v jídle bystří rozjímání.

Adventní doba trvá čtyři neděle před slavností Narození Páně (25. 12.) a je

rozdělena na dvě části. Od první neděle adventní do 16. prosince je pozornost upřena na příchod Krista, druhou částí je poslední adventní týden, 17.-24. prosince, zaměřený ke slavnosti Narození Páně.



Adventní věnec

S adventem je spojen zvyk každou neděli zapálit jednu ze čtyř svíček na adventním věnci. Snad abychom si připomněli, jak blízko Štědrý den je. Adventní věnec se o Vánocích nerozsvěcila pouze jedna svíčka jednou týdně, ale každý den právě tak, jako dnes děti ve svém adventním kalendáři každý den otvírají jedna dvířka.

to byl zdobený zelený jedlový korunový svícen, v němž bylo mnohem více svíček než v dnešním adventním věnci. Tenkrát se do věnce nedávala a nerozsvěcila pouze jedna svíčka jednou týdně, ale každý den právě tak, jako dnes děti ve svém adventním kalendáři každý den otvírají jedna dvířka.

Adventní věnec má podobu věnce z jehličnatých větví ozdobeného čtyřmi svíčkami. Každou adventní neděli se zapaluje další svíčka. Svíček může být ale i více, mohou být různě vysoké, různých barev, symetricky nebo asymetricky rozmístěné. Zdobené věnce bez svíček jsou používány k ozdobení vchodových dveří.



Adventní půst

Stejně jako byla odlišná délka a začátek adventní doby, tak se lišil přístup k adventnímu půstu. V roce 581 udával Matikonský církevní sněm jako postní dny pondělí, středu a pá-

tek. Sněm Turonský v roce 567 zase stanovil, aby se řeholníci postili po celou adventní dobu prvním prosincem počínaje. Bylo ovšem i období, kdy se adventní půst tolik nedodr-

žoval. Například papež Urban V. (1362-1370) zakázal požívat maso v adventní době pouze duchovním u svého dvora.

Připravil JiKo

Zajímavosti z přírody

Nezapomeňme v zimě na drobné opeřence

Ptáci. Bez nich si snad ani nedokážeme představit přírodu či naše blízké okolí. Na jaře a v létě nás umí potěšit svým zpěvem, kukáním či švitořením, jindy nás překvapí pestrým zbarvením svého peří nebo nás zaujmou hašteřením a nejrůznějšími chováními.

Ptačí druhy, které se živí celoročně hmyzem, např. vlaštovky, rorýsi, kukačky nebo konipasí, k nám přilétají pouze hnízdit a nepříznivé zimní období přežívají v teplejších oblastech Evropy a Afriky. Jiná skupina drobných opeřenců je již evolučně přizpůsobena k přežití mrazivého období se sněhem a vánicemi a zůstává v našich oblastech celoročně. Mezi takové druhy patří sýkory nebo brhlík lesní, tj. ptáci, kteří se v průběhu jara

a léta živí převážně hmyzem, ale v chladném období podzimu a zimy tvoří jejich jídelníček z velké části semena rostlin. Do skupiny menších ptáků žijících u nás celoročně můžeme zařadit také pěnkavy, vrabce či strnady, tj. druhy, které se živí po celý rok především semeny rostlin.

I když jsou u nás zimující drobní opeřenci přizpůsobeni k přežití drsného, často až krutého zimního počasí, zima pro ně může znamenat určité potravní strádání a životní riziko. Neměli bychom proto na ně v zimě zapomínat. Jestliže je to pro nás jen trochu možné, pokusme se o jejich příkrmování. Ptačí krmítka by měla být instalována tak, aby k nim neměly snadný přístup kočky, a ze

stejného důvodu by i lůj měl být zavěšen až na tenkých koncových větvích stromů. Pokud můžeme krmítko nebo lůj umístit tak, abychom na ně viděli některým oknem přímo z tepla bytu, určité pro nás bude výhled na ptáky u krmítka velkým divadelním představením a potěšením.

Častá otázka zní: Čím ptáky příkrmovat? Pro ptáky na krmítku je nejvhodnější slunečnicové semeno, ale můžeme k němu přidat i proso, lněné semínko, trochu máku a třeba i obilný odpad nebo strouhanku z bílých nesolených rohlíků. Za mrazivého počasí lze také zavěsit na stromy hovězí lůj nebo vepřové břišní sádlo. V průběhu příkrmování je nutné krmítko čistit od ptačího trusu a mokřých zbytků krmení, které rychle podléhají plísním. V péči o drobné a roztomilé opeřence formou vyvěšování hnízdních budek či zimního příkrmování má náš národ více jak stoletou tradici. V tomto směru se řadíme mezi kultivovanější národy v Evropě a můžeme být na to hrdí. Bohužel v jižní Evropě včetně Francie, Itálie, Španělska a Řecka jsou stavy drobných ptáků stále barbarsky decimovány odstřelem i jinými způsoby lovu.

Věřím, že ani nadcházející zimu neporušíme tradici zimního příkrmování ptáků, a tak vám přeji hodně radosti a uspokojení při pozorování ptačího osazenstva u krmítek, o která budete pečovat. *Foto a text: Miroslav Král*



Strakapoud velký a sýkory koňadry na loji



Dlask tlustozobý v krmítku

Sport

Desetibojaři střeleli jak u Verdunu

Poslední listopadovou sobotu se sešli rýmařovští desetibojaři u třetí disciplíny, kterou je střelba ze vzduchovky. Do tělocvičny na Jelínkově ulici si našlo cestu 63 účastníků. Výkony mnoha borců vypadaly, jako by bojovali o účast na olympiádě, objevilo se však i několik výjimek, které mohou nechat zvěř v okolních lesích v klidu.

Kategorie mužů A zaznamenává určitý pokles v účasti, ale výkony to nijak nepoznamenalo. Nejlepšího výkonu dosáhl Milan Chalcař s 98 body. O další místa se svedl nemilosrdný boj. Hned pět střelců dosáhlo shodného výsledku 97 bodů, a tak rozhodoval lepší nástřel. O druhé a třetí místo se podělili Petr Nenutil a Vítězslav Šopík. Na další tři, jmenovitě Tomáše Gromuse, Pavla Konšackého a Pavla Svatoně, zbyla bramborová medaile.

Nejvyrovnanější kategorii tvořili muži B. Stupně vítězů obsadili borci, kteří se prezentovali „na chlup“ stejným výkonem 98 bodů - Miroslav Egida, Jiří Jaroš a Josef Kočnar.

V kategorii mužů C se projevovalo, že ve vyšším věku už zrak tolik ne-

slouží, přesto i zde jsme zhlédli tři výkony přes hranici 90 bodů. Svě loňské prvenství obhájil Jaroslav Lachnit výkonem 96 bodů, druhý skončil Ivan Soviš s 91 body a třetí Hynek Janků s 90 body.

Zahanbit se nenechaly ani kategorie žen. U obou kategorií se objevilo mnoho nových tváří, což přispívá ke zkvalitnění soutěže. V kategorii žen A měla nejlepší mušku nová závodnice Eva Máčková, která nastřílela 95 bodů. Další v pořadí byly výkonem 94 bodů Lenka Tihelková a Jana Pitorová, z nichž Lenka lepším nástřelem brala druhé místo, Jana skončila třetí.

Ženy B byly tento den nejpočetněji zastoupenou kategorií, přišlo jich celkem 16. Nejlepším výkonem žen se blýskla Bohdana Pavlíčková s 97 body. Druhá Jana Havelková dosáhla 96 bodů a třetí Jarmila Urbanová 95 bodů.

Poděkování za zdárný průběh soutěže zaslouží Rudolf Heisig a Marek Zoth za zodpovědné role šefů střelnice, Emílie Dudová a Alena Jurášová za organizační stránku, vedení ZŠ Jelínkova za poskytnutí zázemí a dále všichni, kteří přiložili ruku k dílu při přípravě a úklidu sportoviště.

Účast 63 desetibojařů z celkově prozatím přihlášených 71 účastníků svědčí o tom, že střelba patří stále k nejoblíbenějším disciplínám. Očekáváme, že při další disciplíně, jež je zároveň poslední, kterou se dá promluvit do celkového hodnocení, přibudou ještě další zájemci o tuto ojedinělou soutěž. Touto disciplínou jsou kuželky a sejdeme se tentokrát mimořádně ještě před Štědrým dnem, v sobotu 22. prosince 2012 od 9.00 na kuželně TJ Jiskra Rýmařov na Bartákové ulici.

Celkové pořadí po třech disciplínách (turistika, běh na 1000 m, střelba ze vzduchovky):

Muži A:	Gromus Tomáš	Soviš Ivo	Holub Pavel
Muži B:	Svedník Josef	Egida Miroslav	Jaroš Jiří
Muži C:	Smetana Vojtěch	Lachnit Jaroslav	Volek Ivo
Ženy A:	Tomářková Andrea	Svatoňová Hana	Máčková Eva
Ženy B:	Urbanová Jarmila	Jurášová Alena	Birasová Eva

Výbor Rýmařovského desetiboje

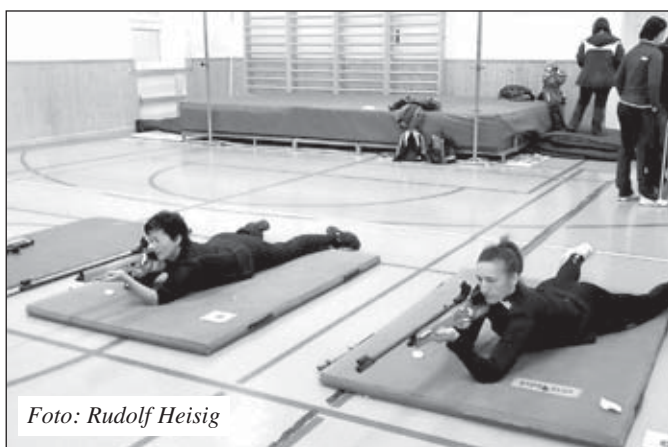


Foto: Rudolf Heisig

Sportovní otesánek

Nenapadá mě nic příhodnějšího, než začít svého času velmi známým výrokem vysoce postaveného politika „...právě se vracím z hradu...“ a doplnit jej svým vlastním: „...a slyšení, kterého se mi dostalo, není vůbec potěšitelné, natož pak povzbuzující“.

Nejen venku, ale i v našem sportovním prostředí začíná pořádně přituhovat. Úspory v rozpočtu pro rok 2013, které přichystal ministr financí, se citelně dotýkají nejen celé řady veřejných financí (mezi jinými např. zdravotnictví, školství, sociální oblasti, dopravy, důchodů atd.), ale pochopitelně i sportu. „Klukům v trenýrkách“, jak Kalousek před časem sportovce označil, reálně hrozí, že příští rok dostanou od státu o 800 milionů korun méně než letos. „Je to likvidační, nejvíce to odnesou malé děti,“ tvrdíme. „Nestěžujte si a šetřete jako ostatní,“ kontruje pan ministr a jeho úředníci.

Takže drátem do oka pro všechny sportovce je to v pořadí již druhá velká rána, kterou dostali. První jsme inkasovali na přelomu loňského a letošního roku, kdy poslanecká sněmovna prosadila změnu loterijního zákona, opět a zase nedokonalého. Pokud nebude zákon jasně vymezovat dělení, k čemu ho lze využít, pak je těžké se o tom dohadovat. Tím nám ubyla minimální částka 1,4 miliardy korun. Nyní je to 800 milionů - sečteno a podtrženo, pro příští

rok přicházíme cca o 2,2 miliardy korun.

Český sport tak prožívá již několikátou finanční krizi po sobě. Konkrétně v naší TJ to byl rok 2007, kdy jsme obdrželi poslední řádnou dotaci na činnost, pak už to byly jen údajné doplátky předchozího období, přibližně 6-9 % původních dotací. Ze všech jsme se zatím - alespoň částečně - uskrovnili, a tedy vzpamatovali. Ještě nedávno se zdálo, že nejhorší krizí byl pád Sazky. Teď se ukazuje, že to „nejlepší“ přijde teprve příští rok. Všeobecně se sportovci již dál uskrovnovat nemohou, každý úbytek financí se dramaticky promítá především do výchovy dětí.

Přítom zhruba přede dvěma lety to vypadalo, že sportovce čekají tučná léta. Většina politiků, bez ohledu na stranickou příslušnost, zvolila financování sportu za jeden ze svých volebních programů a slibovala a slibovala. Po složení poslaneckého slibu ale většina z nich na své předchozí plány rychle zapomněla. Zhruba stejně rychle jako šefové TOP 09 na slib, že v rámci ekonomických reforem nebudou zvyšovat přímé daně. Bývalo dobrým zvykem, že již v průběhu měsíce října bylo zřejmé, jak bude vypadat státní rozpočet pro příští rok. Dnes ještě nevíme, jaká sazba ve sněmovně vůbec projde. Přednost mají osobní ambice, „škatule, hejbejte se“, popř. řešení různých kauz napříč politickým spektrem.

Politická korupce nezná mezí, stejně jako rozbuje aparát na nejvyšších úrovních. Dosáhnout na státní dotaci základního charakteru, jako je například požadavek na provoz a údržbu, to je dnes hotové martyrium. Není potom k podivení, že žádosti tohoto programu předkládá pouze 18 % z celkového počtu TJ/SK v působnosti ČSTV. Vesnické kluby vesměs chybí, protože najít nějakého obětavce je absolutně nemožné, ne proto, že by to nedokázal, ale jednoznačně proto, že nutnost překonat byrokratická pravidla zadání je prostě odradí. Zhoršující se vztahy mezi vládnoucí politickou garniturou a společností všeobecně nejsou nakonec jen u sportovců.

Je zcela evidentní, že ztráta dosavadních financí pro sport bude mít fatální následky. Nebudou prostředky na údržbu a provoz tělovýchovných zařízení, praní zpotených dresů ani na odměny trenérů mládeže. Já, starý bláhovec, jsem si kolikrát v životě vyslechl ujištění, že trenéři mládeže budou patričně oceněni a alespoň částečně finančně odměněni. Promítneme-li si dvakrát až třikrát týdně tréninkové hodiny dětí, v sobotu nebo v neděli pak utkání ve fotbale, kuželkách, volejbalu či v jiných odvětvích sportu a znásobíme-li tu každou jednu hodinu průměrnou hodinovou sazbou, nevím, zda-li by byli Kalouskovi úředníci schopni dopočítat se příslušných mz-

dových nákladů. Úbytek peněz totiž nehrozí jen ze strany státu a dalších institucí veřejného sektoru, ale především z rodinných rozpočtů. Přitom právě rodiče jsou největším investorem do této oblasti a doslovně tak suplují zákonnou povinnost státu!

Myslíte si, že pokud někdo žije na hranici životního minima, bude navíc podporovat své dítě v některém sportovním kroužku? V době ekonomické krize se dostáváme do situace, kdy je sport jen pro bohaté a počet sportujících dětí rapidně ubývá. To již nyní má, ale především v následujících letech bude mít negativní vliv na zdraví a životní návyky populace.

Současný model financování českého sportu je absolutně nedostatečný. V tom se jednomyslně shodujeme s našimi představiteli sportu, ale také politické reprezentace krajů, měst a obcí. Sílí snahy seškrtnávat státní rozpočty ve všech odvětvích a sport obecně je vnímán jako nepřilíš společensky důležitý. Nemusíme chodit daleko, stačí se podívat po okolí. Fotbal, klobása a pivo je mnohde základním „kulturním“ vyžitím chlapců na vesnici. Dnes i této „kultury“ ubývá a často zůstává jen u toho piva.

„Sport se podílí na příjmech státního rozpočtu

3,3 procenta, na HDP 2,7 procenta a na zaměstnanosti pak 3,8 %. Ročně dává práci téměř 190 tisícům lidí, což je srovnáváno s několika odvětvími průmyslu v Česku. Přijde to státu málo?“ - zaznělo na poradě. Dovedeno ad absurdum - za posledních 17 let se zpětinašobil počet oběžných dětí a riziko vzniku cukrovky mezi mládeží tak vzrostlo ze 2 na 35 procent. Z předložených několika na sobě nezávislých studií jasně vyplývá, že se v posledních letech sportu věnuje stále méně občanů, z toho v kritické míře mezi mládeží. Ve studii, kterou si nechala zpracovat EU, se uvádí, že v České republice pravidelně sportuje pouze zhruba třetina obyvatelstva, přitom v sousedním Německu to jsou tři čtvrtiny. Mezi činnostmi, kterými zejména mládež vyplňuje svůj volný čas, je jednak volné zevlování po ulici, poslech hudby a především vyseďávání u počítače.

Sport je důležitý pro zdravý rozvoj společnosti, to nelze v žádném případě pominout. A proto je nutné změnit povědomí naší společnosti a začít konat. Opomenout nelze ani vliv sportovních úspěchů na propagaci republiky v cizině. Zhruba 75 % pozitivních zpráv o České republice v zahraničních médiích se týká právě

sportu. Paradoxem k tomuto trendu je, že mnoho našich politiků zdravý vývoj mladé generace příliš nezajímá. Jediné, o co jim jde, je zajet na nějakou významnou světovou sportovní událost (OH, MS, ME, posledně pak Fed cup a Davis cup), a pokud na ní někdo z našich sportovců uspěje, pak se s ním ukazovat v televizi, popř. na náměstích.

Takže, vážení a milí sportovci, mohl bych závěrem sdělit: „vítejte ve zlých časech“, ale až takový skeptik snad nejsem, naopak, věřím v lepší sportovní budoucnost. Současné transformační snahy vycházejí z požadavku státu na vytvoření jednoho partnera za celé sportovní prostředí. Tento partner by měl komentovat zejména legislativní změny a měl by se také podílet na utváření státní politiky pro oblast sportu. Shodou okolností právě na sobotu 1. prosince je svolána valná hromada ČSTV, která by měla naznačit další kroky transformace. Dubnová řádná valná hromada ČSTV v roce 2013 pak dořeší celkové postavení sportu v České republice - subjekt, který bude hájit zájmy celého sportovního prostředí.

František Pohanka,
předseda TJ Jiskra Rýmařov

* Plastová okna a dveře

* Zasklívání balkonů

* Zimní zahrady



I-nova CZ, s. r. o.,
Harrachov 10,
Rýmařov
tel. 605 778 177
www.i-nova.cz

NÁBYTEK NA MÍRU

Karel Polcr-RÝMAŘOV

kuchyně
dětské pokoje
šatny
obývací
koupelny
studentské
pokoje
kanceláře
prodejny
hotely

ZAMĚŘÍME
NAVRHNEME
VYROBÍME
DOVEZEME
NAMONTUJEME

volejte
554211210
737124228

www.nabytek-polcr.cz
polcr@email.cz
Strálecká 19 Rýmařov

JAK VYJDE

Další číslo **RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU** bude v prodeji od **14. 12. 2012**



23/2012

Uzávěrka pro vydání je ve čtvrtek 6. 12. 2012 do 12 hodin

Těšíme se na vaše příspěvky!



Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 211 411, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 22. 11. 2012. **Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný.
Redakční rada: Ing. Miloslav Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Marek Bocián. **Adresa redakce:** Bartáková 21, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz. **Vyšlo dne:** 30. 11. 2012.
Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 6. 12. 2012. Další číslo vyjde 14. 12. 2012. Grafická úprava novin: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.
Cena 15 Kč

**Bez ručitele, bez skrytých poplatků,
s možností vrácení půjčky...**

HELP FINANCIAL s. r. o.

osobní přístup našich vyškolených obchodních zástupců

Příklady týdenních splátek

10.000 Kč	jen za 310 Kč týdně
15.000 Kč	jen za 465 Kč týdně
20.000 Kč	jen za 620 Kč týdně

www.helpfinancial.cz

Informace na tel.:
601 368 986
607 639 711

ÚČETNICTVÍ

-podvojně účetnictví,
-daňová evidence,
-mzdy,
-DPH,
-daňová přiznání,
-účtování v cizích měnách aj.

Ivana Řoutilová, DiS
Tel.: 739 053 293
Routilovalvana@seznam.cz

Ondřejov 24, 795 01 Rýmařov,
tel./fax: 554 211 524
Kancelář:
náměstí Míru 215/2, Rýmařov

Reklama

v RÝMAŘOVSKÉM

HORIZONTU

S K V Ě L Á I N V E S T I C E



NAŠE POSTELE JSOU ORIGINÁLY

15.999,-



BRILLA

- 200 x 180 x 55 cm
- lůžko s volně loženou luxusní matrací Anatomic na lamelovém polohovacím roštu
- polohování pod hlavou a nohama
- denní deka a polštáře jsou součástí ceny
- úložný prostor



5.399,-

RICO

- 200 x 90 x 42 cm
- pružinová matrace
- váhově nastav. lamely až do 130kg
- polohování pod hlavou a nohama
- úložný prostor s odvětráváním



HISPANIE

12.999,-

- 180 x 200 x 60 cm
- pružinová matrace
- váhově nastavitelné lamely až do 130kg
- polohování pod hlavou a nohama
- velký úložný prostor s odvětráváním



LUNA

8.999,-

- 180 x 200 x 51 cm
- pružinová matrace
- váhově nastavitelné lamely až do 130kg
- polohování pod hlavou a nohama
- úložný prostor s odvětráváním

NÁBYTEK Polách

**VÁNOČNÍ
DÁREK**
při nákupu
nad 8.999 Kč

**SADA
HRNCŮ**
v hodnotě
1.200 Kč

ZDARMA

Rýmařov, nám. Míru 205, Nábytek Polách, tel.: 554 211 790, prodejní doba: Po - Pá 9-17 So 8-12 hod.

Darujte svému blízkému zdraví z naší lékárny

V prodeji dárkové poukazy v hodnotě 300, 500, 1000, 1500, 2000 Kč



Poukaz můžete uplatnit na celý sortiment* v těchto lékárnách:

Lékárna Avion, nám. Míru 3/216, Rýmařov

**Mimo doplatků na předepsané léky.*